

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av räntelagen och om ändring av stadgandena om dröjsmålspåföljder i vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i räntelagen. Det föreslås att man avstår från den fasta dröjsmålsräntan på 16 procent och att dröjsmålsräntan skall bestämmas enligt marknadsränteutvecklingen. Samtidigt skall räntan på en sådan kredit bindas till marknadsränteutvecklingen i fråga om vilken man avtalat om att ränta skall betalas, men låtit bli att komma överens om räntefoten.

Om ett avtal har ingåtts om att ränta på en kredit betalas enligt en viss räntefot, skall dröjsmålsräntan i allmänhet vara fyra procentenheter högre än den avtalade räntefoten. I fråga om sådana krediter beträffande vilka man inte avtalat om att någon ränta skall betalas för kredittiden skall det årsmedeltal av tremånadersmarknadsräntan som Finlands Bank räknar ut tillämpas såsom referensränta för dröjsmålsräntan. Dröjsmålsräntan skall vara sju procentenheter högre än referensräntan.

Finlands Bank skall för varje kalenderår bestämma och fastställa referensräntan för dröjsmålsräntan såsom ett medeltal av den dagliga räntan under en period av ett år som löper ut i november föregående år.

De föreslagna stadgandena om dröjsmålsränta skall vara tvingande till förmån för konsumenten också i ett skuldförhållande mellan en bank och konsumenten.

I de enskilda stadganden som ingår i åtskilliga andra lagar och som gäller dröjsmålsränta, dröjsmålspåföljder och sådan sanktionsartad ränta som skall betalas vid återbäring skall enligt förslaget samtidigt göras ändringar på så sätt att den räntefot vid varje tid som skall tillämpas bestäms enligt räntelagen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft ca två månader efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	3. Lag om ändring av 20 § lagen om finansinspektionen	17
ALLMÄN MOTIVERING	5	4. Lag om ändring av 26 e § gymnasielagen	17
1. Nuläget	5	5. Lag om ändring av 19 § lagen om vuxengymnasier	18
1.1. Allmänt	5	6. Lag om ändring av 8 a § lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstaltens elever	18
1.2. Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om räntefoten	5	7. Lag om ändring av 11 § lagen om lantmäteriaavgift	19
1.3. Dröjsmålsränta	5	8. Lag om ändring av 7 och 8 §§ lagen om stöd för nyskiften	19
1.4. Lagstiftning i de övriga nordiska länderna	6	9. Lag om ändring av 42 § virkesmätninglagen .	20
Sverige	6	10. Lag om ändring av 9 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsätgärder ..	20
Norge	7	11. Lag om ändring av 94 § lagen om allmänna vägar	21
Danmark	7	12. Lag om ändring av 24 § lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg	21
2. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen	8	13. Lag om ändring av 16 § lagen om regional stödjande av transporter	22
2.1. Den dispositiva karaktären av stadgandena om dröjsmålsräntans belopp i fråga om krediter som bankerna beviljar	8	14. Lag om ändring av 12 § lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart	22
2.2. Förhållandet mellan dröjsmålsräntan och den allmänna räntenivån	8	15. Lag om ändring av 7 § lagen om energiunderstöd	23
2.3. Dröjsmålsräntan för skulder av olika slag	10	16. Lag om ändring av 28 och 30 §§ lagen om företagsstöd	23
Skulder i fråga om vilka man har avtalat om en ränta för kredittiden	10	17. Lag om ändring av 33 § avfallslagen	24
Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om någon ränta för kredittiden	10	18. Lag om ändring av 13 § lagen om räntestöd för bostadsrättslån	24
2.4. Dröjsmålsräntans belopp	11	19. Lag om ändring av 9 a och 12 §§ lagen om räntestöd för hyresbostadslån	25
2.5. Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om räntefoten	12	20. Lag om ändring av 16 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	25
2.6. Stadganden om dröjsmålsränta i övrig lagstiftning	13	21. Lag om ändring av 44 a § lagen om specialiserad sjukvård	26
3. Propositionens verkningar	13	22. Lag om ändring av 47 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården ...	26
3.1. Ekonomiska verkningar	13	23. Lag om ändring av 16 § lagen om medborgarinstitut	27
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	13	24. Lag om ändring av 32 § lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel	27
4. Beredningen av propositionen	13		
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	14		
DETALJMOTIVERING	14		
1. Lagförslagen	14		
1.1. Räntelagen	14		
1.2. Lagarna 2—49	15		
Stadgandena om dröjsmålsränta	15		
Sanktionsartad ränta som skall betalas på en sådan prestation eller förmån som skall återbetalas	15		
2. Ikraftträdande	15		
LAGFÖRSLAGEN	16		
1. Lag om ändring av räntelagen	16		
2. Lag om ändring av 21 kap. 8 § rättegångsbalken	17		

	Sida		Sida
25. Lag om ändring av 27 § landsbygdsnäringslagen	28	Parallelltexter	40
26. Lag om ändring av 18 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen	28	1. Lag om ändring av räntelagen	40
27. Lag om ändring av 21 § lagen om Statens spannmålsförråd	29	2. Lag om ändring av 21 kap. 8 § rättegångsbalken	42
28. Lag om ändring av 9 § lagen om skyddsupplag	29	3. Lag om ändring av 20 § lagen om finansinspektionen	42
29. Lag om ändring av 8 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner	30	4. Lag om ändring av 26 c § gymnasielagen	43
30. Lag om ändring av 10 § lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning	30	5. Lag om ändring av 19 § lagen om vuxengymnasier	43
31. Lag om ändring av 8 § lagen om statens långivning och statsborgren	31	6. Lag om ändring av 8 a § lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstaltens elever	44
32. Lag om ändring av 39 b § folkpensionslagen	31	7. Lag om ändring av 11 § lagen om lantmätaravgift	44
33. Lag om ändring av 11 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	32	8. Lag om ändring av 7 och 8 §§ lagen om stöd för nyskiften	45
34. Lag om ändring av 19 och 19 d §§ lagen om pension för arbetstagare	32	9. Lag om ändring av 42 § virkesmätninglagen .	46
35. Lag om ändring av 10 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden ..	33	10. Lag om ändring av 9 § lagen om understödjande av samhällenas vatten och avloppsåtgärder	47
36. Lag om ändring av 14 § lagen om statens pensioner	33	11. Lag om ändring av 94 § lagen om allmänna vägar	48
37. Lag om ändring av 8 och 63 a §§ lagen om sjömanspensioner	34	12. Lag om ändring av 24 § lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg	48
38. Lag om ändring av 12 § lagen om pension för företagare	34	13. Lag om ändring av 16 § lagen om regionalt stödjande av transporter	49
39. Lag om ändring av 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare	35	14. Lag om ändring av 12 § lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart	49
40. Lag om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	35	15. Lag om ändring av 7 § lagen om energiunderstöd	50
41. Lag om ändring av 91 § lagen om försäkringskassor	36	16. Lag om ändring av 28 och 30 §§ lagen om företagsstöd	51
42. Lag om ändring av 60 a § lagen om olycksfallsförsäkring	36	17. Lag om ändring av 33 § avfallslagen	52
43. Lag om ändring av 6 c § lagen om skada, ådragen i militärtjänst	37	18. Lag om ändring av 13 § lagen om räntestöd för bostadsrättslån	53
44. Lag om ändring av 33 § lagen om arbetslöshetskassor	37	19. Lag om ändring av 9 a och 12 §§ lagen om räntestöd för hyresbostadslån	54
45. Lag om ändring av 12 a § trafikförsäkringslagen	37	20. Lag om ändring av 16 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	55
46. Lag om ändring av 9 § lagen om statens familjepensioner	38	21. Lag om ändring av 44 a § lagen om specialiserad sjukvård	55
47. Lag om ändring av 10 a § patientskadelagen .	38	22. Lag om ändring av 47 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården ..	56
48. Lag om ändring av 3 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen	39	23. Lag om ändring av 16 § lagen om medborgarinstitut	57
49. Lag om ändring av 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	39	24. Lag om ändring av 32 § lagen om idrottsutbildningscenter med statsandel	58
BILAGA	40	25. Lag om ändring av 27 § landsbygdsnäringslagen	59
		26. Lag om ändring av 18 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen	60
		27. Lag om ändring av 21 § lagen om Statens spannmålsförråd	61
		28. Lag om ändring av 9 § lagen om skyddsupplag	62
		31. Lag om ändring av 8 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner	62
		30. Lag om ändring av 10 § lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning	63
		31. Lag om ändring av 8 § lagen om statens långivning och statsborgren	64
		32. Lag om ändring av 39 b § folkpensionslagen	64

	Sida		Sida
33. Lag om ändring av 11 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	65	41. Lag om ändring av 91 § lagen om försäkringskassor	72
34. Lag om ändring av 19 och 19 d §§ lagen om pension för arbetstagare	66	42. Lag om ändring av 60 a § lagen om olycksfallsförsäkring	73
35. Lag om ändring av 10 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden .	67	43. Lag om ändring av 6 c § lagen om skada, ådragen i militärtjänst	74
36. Lag om ändring av 14 § lagen om statens pensioner	68	44. Lag om ändring av 33 § lagen om arbetslöshetskassor	75
37. Lag om ändring av 8 och 63 a §§ lagen om sjömanspensioner	69	45. Lag om ändring av 12 a § trafikförsäkringslagen	75
38. Lag om ändring av 12 § lagen om pension för företagare	70	46. Lag om ändring av 9 § lagen om statens familjepensioner	76
39. Lag om ändring av 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare	70	47. Lag om ändring av 10 a § patientskadelagen .	77
40. Lag om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	71	48. Lag om ändring av 3 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen .	78
		49. Lag om ändring av 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	78

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Allmänt

I räntelagen (633/82) stadgas om den ränta som skall betalas på en skuld i pengar. Lagen trädde i kraft i början av år 1983. Den innehåller stadganden om den ränta som skall betalas på skulden före förfallodagen samt om den dröjsmålsränta som skall betalas till följd av att en prestation som förfallit till betalning fördröjs.

Räntelagen är till sin karaktär en generell lag som tillämpas, om inte något annat stadgats eller följer av gäldenärens förpliktelse eller handelssed. Räntelagen tillämpas dock inte på 1) ett gäldsförhållande som bygger på offentligrättslig grund, 2) en trafikförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring, lagstadgad pensionsförsäkring eller grupplivförsäkring för arbetstagare eller en motsvarande förmån som beviljats av den kommunala pensionsanstalten, 3) ett underhållsbidrag som med stöd av äktenskapslagen (234/29) eller lagen om underhåll för barn (704/75) har fastställts att betalas periodiskt, eller 4) en förpliktelse att återbetala ett vederlag eller en förmån, då ett avtal hävs eller förmånen visar sig sakna grund, till den del det är fråga om betalning av ränta för tiden före gäldens förfallodag. På grund av detta finns det i den lagstiftning som gäller sådana områden som uteslutits från räntelagens tillämpningsområde åtskilliga självständiga räntestadganden, av vilka en betydande del gäller dröjsmålsränta, någon annan dröjsmåls-påföljd som kan jämföras med den eller någon sådan sanktionsartad ränta som skall betalas på ett belopp som återbetalas.

Räntelagens stadganden är i huvudsak dispositiva, dvs. man kan avvika från dem genom avtal. Enligt lagens 2 § 2 mom. är dock stadgandena om dröjsmålsräntans belopp tvingande, när borgenären är en näringsidkare och skulden grundar sig på att konsumenten av denne anskaffat en konsumtionsnyttighet. Dessa stadganden är tvingande till förmån för gäldenären också om gäldenärens förbindelse ansluter sig till ett avtal, på grundval av vilket gäldenären genom köp eller hyra anskaffar en

bostad för sig eller familjemedlem. Enligt paragrafens 3 mom. gäller den tvingande karaktären av stadgandena om dröjsmålsräntans belopp emellertid inte en kredit som en bank beviljat gäldenären.

1.2. Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om räntefoten

I 3 § räntelagen stadgas om den ränta som skall betalas på en skuld. Enligt paragrafens 1 mom. är gäldenären inte skyldig att betala ränta för tiden före skuldens förfallodag. Också om presumptionen är att skulden är räntefri, är det vanligt i praktiken och i fråga om banklån nästan undantagslöst att man kommer överens om att ränta skall betalas på penningsskulden.

I 3 § 2 mom. finns ett stadgande för den situationen att man har kommit överens om att betala ränta dock utan att man bestämt räntefoten. I ett sådant fall skall gäldenären betala en årlig ränta enligt den räntefot som svarar mot Finlands Banks vid varje tidpunkt gällande grundränta. Enligt 12 § skall Finlands Bank inom två veckor från att ett beslut om ändring av grundräntan fattades publicera ett meddelande om den nya grundräntan i Finlands författningssamling. Räntefoten enligt den nya grundräntan skall tillämpas från den första dagen i den kalendermånad som följer på publiceringen.

1.3. Dröjsmålsränta

Den huvudsakliga delen av räntelagen gäller dröjsmålsräntan. I 4 § stadgas om dröjsmålsräntans belopp. Lagens 5—9 §§ innehåller stadganden om den tidpunkt vid vilken skyldigheten att betala dröjsmålsränta börjar i olika situationer. I 10 § finns stadganden om den inverkan som gäldenärens dröjsmål och ett sådant oöverstigligt hinder som drabbat gäldenären har på skyldigheten att betala ränta. Lagens 11 § gör det möjligt att på grund av ett s.k. socialt prestationshinder eller om gäldenären skall anses ha haft grundad anledning att

vägra betalning av sin skuld jämka dröjsmålsrättan till förmån för en konsument och en sådan gäldenär som har anskaffat en bostad.

Enligt lagens 4 § 1 mom. skall gäldenären betala dröjsmålsränta på det försenade beloppet enligt 16 procent per år. På grund av att räntelagen är dispositiv kan man avtala om en avvikande räntefot i alla andra än de fall som avses i 2 § 2 mom. I 2 mom. finns ett stadgande för den situationen att man för kredittiden kommit överens om att en ränta som är högre än 16 procent skall betalas. I ett sådant fall skall också dröjsmålsrättan betalas enligt samma grund som före förfallodagen.

Samma dröjsmålsräntefot på 16 procent tillämpas med stöd av specialstadganden i många lagar och förordningar också på åtskilliga sådana fordringar vars grund är offentlig-rättslig och sådana försäkringar som faller utanför tillämpningsområdet för räntelagen. Också den sanktionsartade ränta som skall betalas på en förmån som har förordnats att återbetalas är i allmänhet 16 procent i dessa stadganden.

1.4. Lagstiftning i de övriga nordiska länderna Sverige

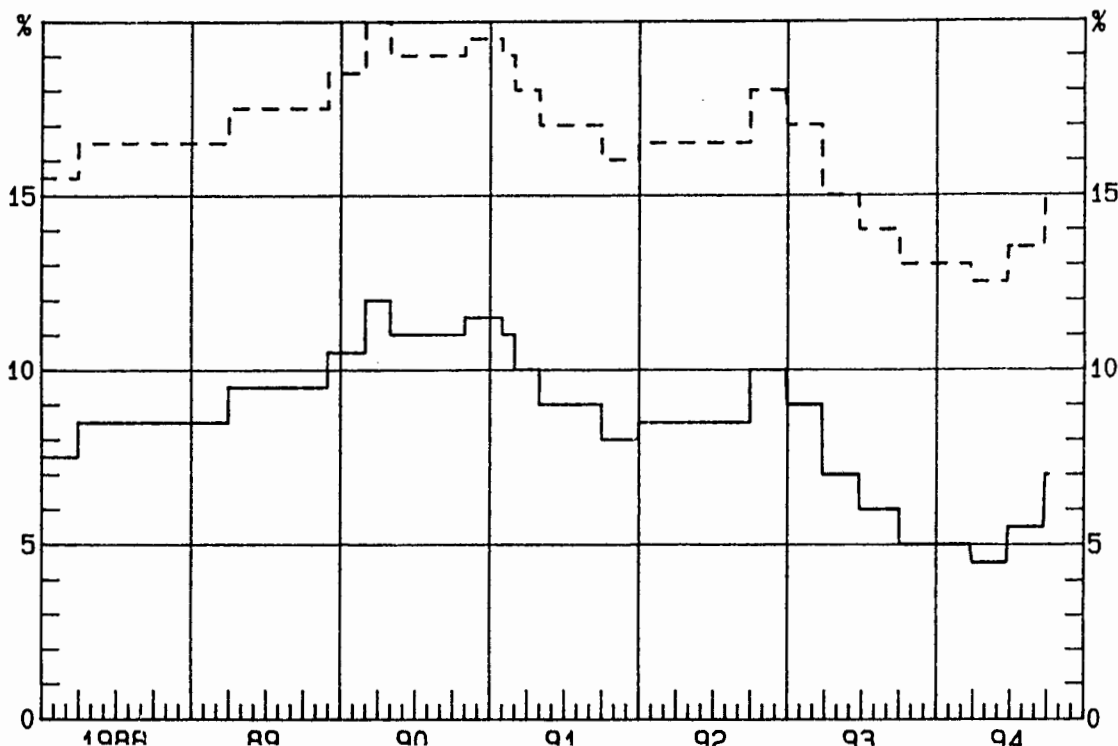
I Sverige stadgas om dröjsmålsrättans belopp på förmögenhetsrättens område i räntelagen (1975:635). Räntelagen gäller inte sådana skuldförhållanden vars grund är offentlig-rättslig, men med stöd av förordningen om dröjsmålsränta på statliga fordringar (1975:1318) skall räntelagen i praktiken tillämpas på dessa fordringar, om inte riksrevisionsverket beslutar annat.

Dröjsmålsrättan utgörs av den diskontoränta ökad med åtta procentenheter som riksbanken fastställer och som gäller vid tidpunkten i fråga. Om högre ränta betalades på skulden före förfallodagen, skall också dröjsmålsränta betalas enligt denna högre räntefot. Dröjsmålsrättan enligt lagen är för närvarande (13.10.1994) 15 procent.

Av figuren nedan framgår utvecklingen av diskontoräntan och dröjsmålsrättan enligt lagen från början av år 1988 till slutet av september 1994.

FIG. 1. DRÖJSMÅLSRÄNTAN I SVERIGE

— DISKONTORÄNTAN
- - - DRÖJSMÅLSRÄNTAN (DISKONTORÄNTAN + 8 %-ENH.)

Stadgandena i räntelagen är dispositiva. Gälldenärens rätt att kräva att dröjsmålsräntan jämkas på grund av sjukdom, arbetslöshet eller någon annan motsvarande omständighet kan dock inte begränsas genom avtal.

Norge

Enligt den norska lov om renter ved forsinket betaling m.m. (nr 100/1976), som trädde i kraft i början av 1978, beslutar kungen om räntefoten för dröjsmålsräntan med beaktande av den gällande allmänna räntenivån. För konsumentförhållanden kan dröjsmålsräntan fastställas till ett lägre belopp än den allmänna dröjsmålsräntan. Från och med början av år 1994 är den allmänna årliga dröjsmålsräntan 12 procent och den tillämpas också på konsumentförhållanden. Före denna tidpunkt var

den allmänna dröjsmålsräntan 18 procent och i konsumentförhållanden 15 procent.

Lagen tillämpas på förmögenhetsrättens område. Lagens stadganden är dispositiva, men man kan inte till nackdel för konsumenten avvika t.ex. från stadgandena om dröjsmålsräntans belopp.

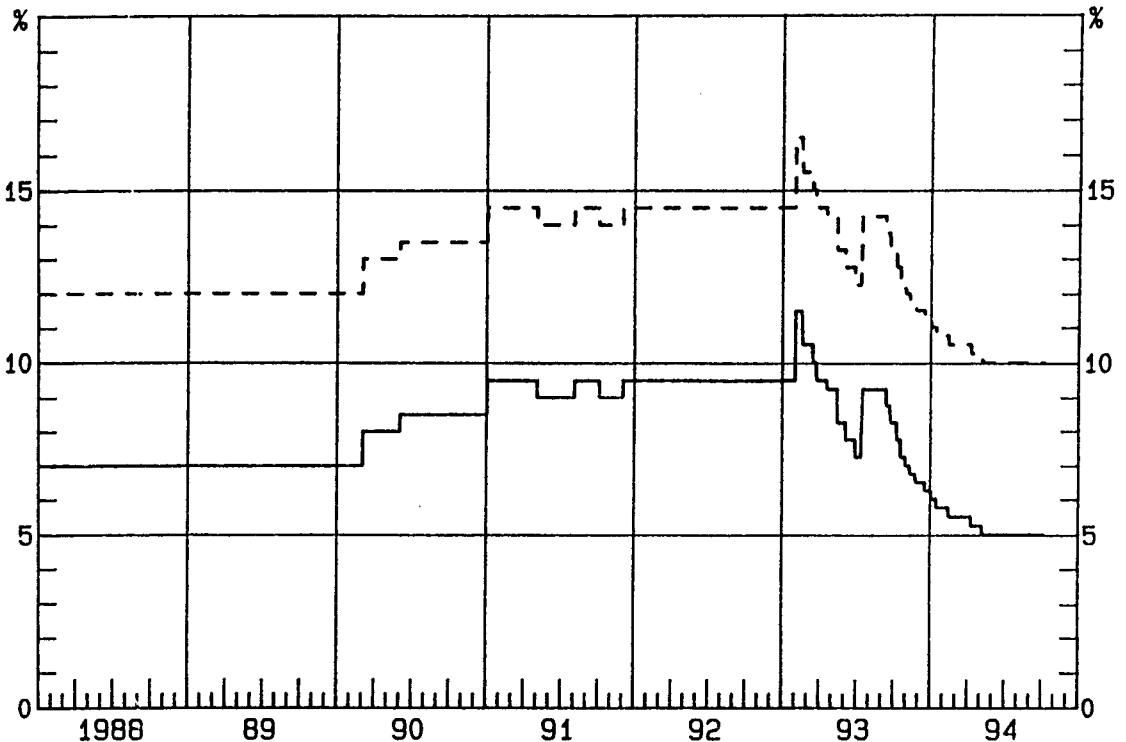
Danmark

Enligt den danska lov om renter ved forsinket betaling mv (1986—09—01 nr 583) är dröjsmålsräntan per år den diskontoränta ökad med fem procentenheter som gäller vid tidpunkten i fråga. Enligt lagen är dröjsmålsräntan för närvarande (13.10.1994) 10 procent.

Av figuren nedan framgår utvecklingen av diskontoräntan och dröjsmålsräntan enligt lagen från början av år 1988 till slutet av september 1994.

FIG. 2. DRÖJSMÅLSRÄNTAN I DANMARK

— DISKONTORÄNTAN
 - - - DRÖJSMÅLSRÄNTAN (DISKONTORÄNTAN + 5 %-ENH.)

Justitieministeriet kan vartannat år ändra dröjsmålsräntan efter att ha förhandlat om saken med Danmarks Nationalbank och ekonomiministeriet. Ändringen kan gälla hur många procentenheter högre än diskontoräntan dröjsmålsräntan kan ligga. Det nuvarande tillägget på fem procentenheter har varit i kraft från början av år 1990. Före denna tidpunkt var tillägget sex procentenheter.

Lagen tillämpas på förmögenhetsrättens område. Lagens stadganden är dispositiva, men man kan inte till nackdel för konsumenten avvika t.ex. från stadgandena om dröjsmålsräntans belopp.

2. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen

2.1. Den dispositiva karaktären av stadgandena om dröjsmålsräntans belopp i fråga om krediter som bankerna beviljar

När räntelagen stiftades stannade man för den lösningen att stadgandena i räntelagen om dröjsmålsräntans belopp skulle vara tvingande till förmån för konsumenten och den som skaffar en bostad, dvs. att man till nackdel för dessa inte kan avtala om en dröjsmålsränta som är större än 16 procentenheter. De krediter som bankerna beviljar lämnades dock utanför tillämpningsområdet för de tvingande stadgandena. I regeringens proposition (RP 109/1981 rd.) motiverades detta med att man eftersträvade att avgränsa de tvingande stadgandena i huvudsak i enlighet med konsumentskyddslagens tillämpningsområde. I propositionens motivering konstaterades att bankernas kreditgivning redan i övrigt är underkastad offentlig övervakning, och de tvingande stadgandena utsträcktes således inte att gälla denna del av bankernas verksamhet.

Trots att bankernas verksamhet visserligen fortsättningsvis är underkastad offentlig övervakning, är inte de kreditavtalsvillkor som gäller dröjsmålsräntans belopp underkastade sådan särskild offentlig övervakning att konsumentskyddshänsynen i tillräckligt stor utsträckning skulle beaktas vid utarbetandet och tillämpningen av villkoren som gäller dröjsmålsräntan. I praktiken har villkoren i kredit-

avtalen i många fall lett till en högre dröjsmålsränta än dröjsmålsräntan på 16 procent i räntelagen. Bankernas kreditgivning faller nu förtiden inom tillämpningsområdet för konsumentskyddslagen. Också till denna del saknas det numera en grund för att i fråga om dröjsmålsräntan ge de krediter som bankerna beviljar konsumenterna en ställning som avviker från andra konsumentkrediter.

Till följd av detta föreslås att 2 § 3 mom. upphävs. Således skall stadgandet om den tvingande karaktären i 2 mom. gälla också en kredit som banken beviljar gäldenären.

2.2. Förhållandet mellan dröjsmålsräntan och den allmänna räntenivån

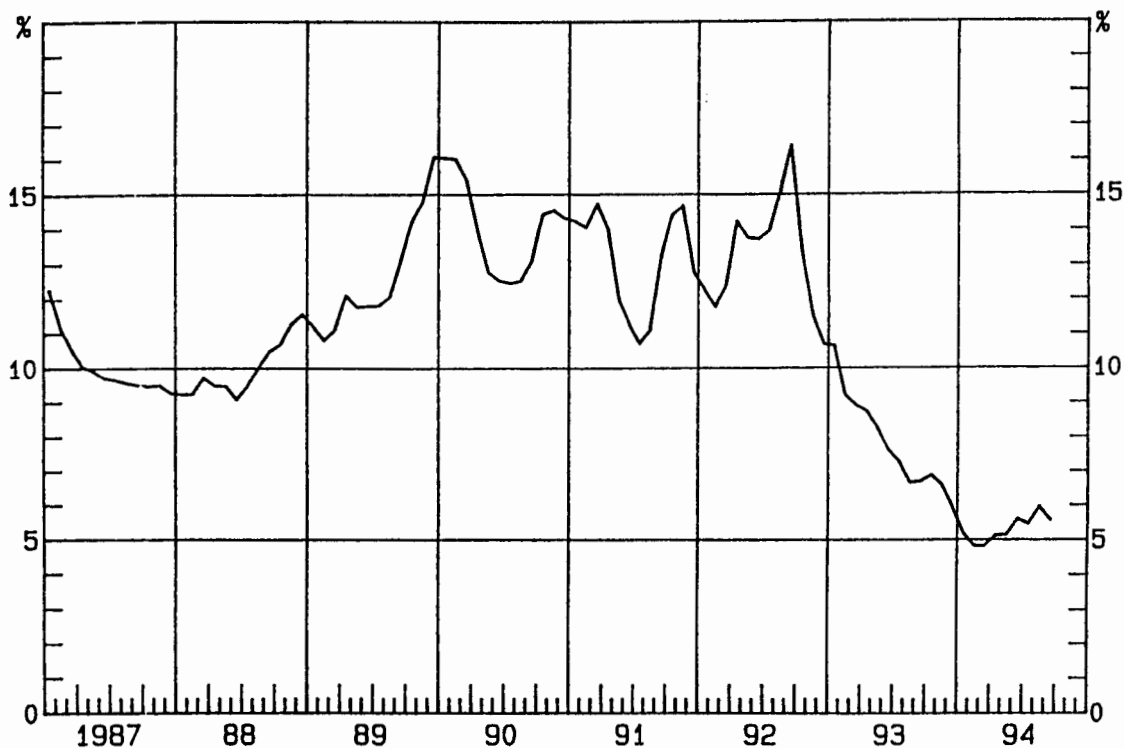
Man kan anse att dröjsmålsräntan har tre viktiga funktioner. För det första är dröjsmålsräntan ett schematiskt skadestånd som betalas borgenären för att denne vid avtalad tidpunkt inte till sitt förfogande får den penningprestation som gäldenären skall erlagga. För det andra är det fråga om ett vederlag som gäldenären betalar för att summan i fråga fortsättningsvis står gäldenären till förfogande. För det tredje kan man anse att dröjsmålsräntan är en straffartad påföljd till följd av att gäldenären vid avtalad tidpunkt inte har uppfyllt sin betalningsskyldighet. Hotet om dröjsmålsräntepåföljden syftar till att få gäldenären att prestera i rätt tid.

En fast dröjsmålsränta uppfyller väl funktionerna som nämnts ovan under förhållanden med en relativt stabil allmän räntenivå på så sätt att dröjsmålsräntan är högre än räntenivån, men ändå står i ett skäligt förhållande till den. Avregleringen av penningmarknaden i slutet av 1980-talet innebar emellertid en övergång till ett system där räntorna bestäms på marknaden. Räntorna fluktuerar i takt med både den inhemska och den internationella ekonomiska utvecklingen. Särskilt under de senaste åren har den allmänna räntenivån fluktuerat kraftigt och i viss mån plötsligt. Vidstående figur beskriver utvecklingen av medeltalet per månad av tremånadersmarknadsräntan (helibor) från början av 1987 till slutet av september 1994.

FIG. 3. HELIBORRÄNTAN, 3 MÅN.

MEDELTAL PER MÅNAD

Av figuren framgår hur marknadsräntornas nivå varierar. Särskilt under tiderna med hög räntenivå, dvs. under de första månaderna av 1990, vid årsskiftet 1990—1991 och år 1992, har skillnaden mellan den allmänna räntenivån och dröjsmålsräntan enligt räntelagen varit mycket liten och tidvis har dröjsmålsräntan t.o.m. varit lägre än den allmänna räntenivån. Under dessa förhållanden förlorade dröjsmålsräntan helt sin preventiva funktion och för gäldenären blev ett dröjsmål med betalningen ett beaktansvärt alternativ till att få kortfristig finansiering. Å andra sidan har den nedgång i räntenivån som började i slutet av 1992 och som pågick hela 1993 lett till att den fasta 16 procents dröjsmålsräntan blev en oskäligt sträng påföljd för gäldenären.

Särskilt problematisk är en hög dröjsmålsränta i de situationer när fordringen är tvistig: den dröjsmålsränta som löper på kapitalet under tiden för en rättslig utredning av betalningsskyldigheten kan med hänsyn till det

ursprungliga beloppet av skulden bli avsevärt stor. Också de betalningssvårigheter som gäldenären utan egen skuld drabbats av och som särskilt arbetslösheten har ökat kan med beaktande av omständigheterna leda till ett oskäligt resultat. Det stadgande i 11 § om jämkning av dröjsmålsräntan som gäller dylika situationer tryggar inte i tillräckligt stor utsträckning gäldenärens ställning, eftersom gäldenären i praktiken kan genomföra sitt krav på jämkning endast domstolsvägen.

Eftersom det är uppenbart att den allmänna räntenivån också i framtiden kommer att bestämmas på marknaden, är det i syfte att lösa de nämnda problemen motiverat att avstå från den fasta dröjsmålsräntan och övergå till en dröjsmålsränta som följer utvecklingen av den allmänna räntenivån. På det sättet garanteras att dröjsmålsräntans räntefot förblir skälig i förhållande till den allmänna räntenivån. Samtidigt förblir skillnaden mellan dröjsmålsräntan och den allmänna räntenivån relativt sett fast,

vilket innebär att en situation där den allmänna räntenivån är nästan lika hög eller högre än dröjsmålsräntan är mer osannolik än för närvarande. På detta sätt bibehålls i stort sett effektiviteten av den preventiva verkan av dröjsmålsräntepåföljden fortlöpande.

2.3. Dröjsmålsräntan för skulder av olika slag

I samband med beredningen av propositionen har olika alternativ undersökts enligt vilka dröjsmålsräntan kunde bindas vid utvecklingen av den allmänna räntenivån. I detta avseende verkar det vara ändamålsenligt att särskilja mellan sådana skulder i fråga om vilka man har kommit överens om att för kredittiden betala ränta och sådana skulder som är räntefria under kredittiden.

Skulder i fråga om vilka man har avtalat om en ränta för kredittiden

De skulder som bankerna och finansierings-

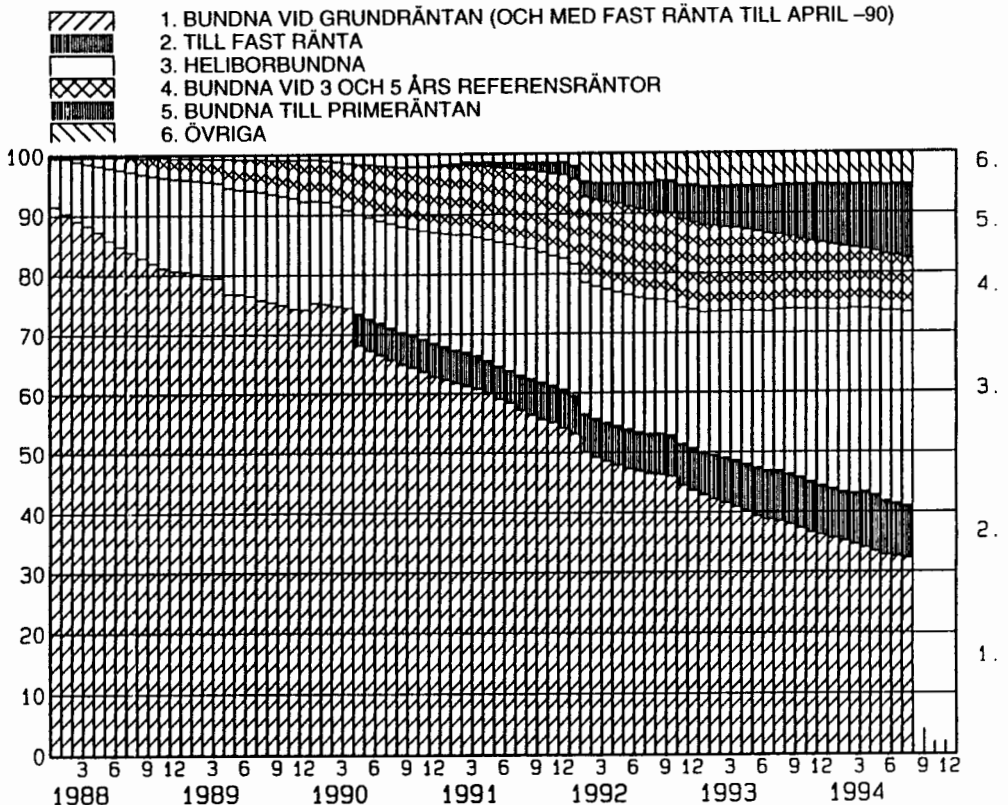
bolagen beviljar hör typiskt sett till denna grupp. I fråga om dem har man i allmänhet avtalat om räntan för kredittiden eller om hur räntefoten bestäms enligt någon referensränta. Härvid är det motiverat att också dröjsmålsräntan följer denna avtalade räntas fluktuationer.

Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om någon ränta för kredittiden

För de penningsskulder som under kredittiden är räntefria krävs någon referensränta för att dröjsmålsräntan skall kunna bestämmas. Såsom en referensränta för dröjsmålsräntan kan i praktiken komma i fråga antingen Finlands Banks grundränta eller någon s.k. kort ränta som bestäms på marknaden.

Finlands Banks grundränta är till sin karaktär en administrativ ränta vars ändring kräver ett myndighetsbeslut. Dess betydelse som allmän referensränta för krediter minskar dock hela tiden.

FIG. 4. BANKERNAS KREDITSTOCK I MARK, RÄNTEBUNDENHET, ANDELAR I %

Av figuren ovan framgår utvecklingen av hur bankernas kreditstock i mark är bunden vid räntetyp från 1988 till september 1994. Andelen krediter som är bundna till grundräntan i bankernas kreditstock har ständigt minskat. Nya krediter bundna till grundräntan beviljas nästan inte alls, så grundräntans betydelse såsom referensränta för krediterna minskar ständigt. Trots att grundräntan under åren 1992 och 1993 i viss mån har följt den allmänna ränteutvecklingen, avspeglar den inte på ett äkta sätt marknadsräntornas utveckling, eftersom en ekonomisk ändamålsenlighetsprövning är ansluten till en ändring av grundräntan. Av dessa orsaker är det inte motiverat att binda dröjsmålsräntan vid grundräntan.

För tillfället är de viktigaste marknadsräntorna s.k. 1—12 månaders heliborräntor samt de olika bankernas primeräntor. Heliborräntorna (Helsinki Interbank Offered Rate) räknas ut av Finlands Bank såsom ett medeltal av de köpnoteringar som de fem största bankerna (KOP, ACA, PSB, SCAB och FBF) dagligen klockan 13 ger för sina depositionsbevis. Primeräntorna är bankernas egna referensräntor som följer marknadsräntorna enligt bankernas beslut.

Av figuren ovan kan man konstatera att andelen krediter som är bundna vid helibor- och primeräntorna i bankernas kreditstock ständigt har ökat och för närvarande är 43,5 %. På basis av utvecklingen kan uppskattas att dessa krediters andel växer också i framtiden, vilket innebär att helibor- och primeräntornas betydelse såsom referensräntor kommer att öka. Av dessa är andelen krediter bundna till heliborräntorna klart större. Dessutom är heliborräntorna på så sätt oavhängiga som marknadsränta att de — i motsats till bankernas egna primeräntor — inte grundar sig på enskilda bankers egna beslut. Utvecklingen av helibor- och primeräntorna har ständigt varit relativt enhetlig, vilket innebär att användningen av ett medeltal av dessa räntor eller någon motsvarande kombination såsom referensränta inte skulle ge några särskilda förmåner. Med stöd av detta har man i propositionen stannat för att använda heliborräntorna som referensränta för dröjsmålsräntan.

Såsom referensränta har valts den tremånadersheliborränta som allmänt används som referensränta vid kortfristig finansiering, eftersom borgenären vid dröjsmål med prestationen åtminstone i princip blir tvungen att täcka det

fördröjda beloppet med kortfristig finansiering till marknadspris. I lagtexten binds bestämmningen av dröjsmålsräntan emellertid inte direkt vid tremånadersheliborräntan, utan i stället används uttrycket marknadsränta för tre månader. Trots att tremånadersmarknadsräntan för närvarande i praktiken är densamma som tremånadersheliborräntan, kan finansmarknadens struktur i framtiden ändra och räntan byta namn. Det viktiga är att en uträkning av referensräntan dock alltid grundar sig på den allmänna marknadsräntan för tre månaders finansiering.

Det har varit karakteristiskt för heliborräntorna och andra marknadsräntor att de ständigt fluktuerar i takt med marknadssituationen. Om dröjsmålsräntan vore fast bunden vid marknadsräntorna skulle detta leda till att också räntefoten för dröjsmålsräntan ständigt skulle fluktuera. En sådan lösning är dock inte ändamålsenlig, eftersom den oskäligt skulle försvåra utredningen av den räntefot som gäller vid respektive tidpunkt och beräkningen av dröjsmålsräntan. Därför finns det grundad anledning att välja ett system där dröjsmålsräntan relativt sällan ses över på basis av en förverkligad ränteutveckling, t.ex. en gång om året. En dylik lösning innebär att dröjsmålsräntan inte på ett äkta sätt avspeglar den momentana räntenivån, utan föregående års räntenivå. Dock är det fråga om en kompromiss mellan att dröjsmålsräntesystemet skall vara praktiskt och marknadsorienterat.

På basis av vad som sagts ovan föreslås att Finlands Bank i december föregående år bestämmer och fastställer för följande år grunden för dröjsmålsräntan. Grunden skall vara årsmedeltalet av tremånadersmarknadsräntan för de 12 månader som föregår bestämmandet (från november till november). I propositionen används benämningen *referensränta som Finlands Bank fastställt* för denna räntefot. Fastställandet är till sin karaktär en teknisk åtgärd och Finlands Bank har ingen prövningsrätt i saken. Referensräntan skall gälla hela följande kalenderår. Enligt förslaget skall Finlands Bank fastställa referensräntan med en procents noggrannhet.

2.4. Dröjsmålsräntans belopp

I fråga om största delen av de penningkrediter som beviljas avtalar parterna om att ränta

skall betalas för kredittiden. När storleken av dröjsmålsräntan bedöms skall beaktas att räntan för kredittiden i fråga om bankkrediter nuförtiden i de flesta fallen på ett eller annat sätt är bunden vid marknadsräntornas utveckling. I och med att räntan på krediten för kredittiden åtminstone i princip avspeglar den prisnivå till vilken den bank som beviljat krediten själv har skaffat penningssumman i fråga, är det tillräckligt för att de mål skall uppnås som uppställts för dröjsmålsräntan att räntefoten för dröjsmålsräntan binds vid den räntefot som för kredittiden betalats för krediten i fråga. Med beaktande av dröjsmålsräntans mål och andra sidan de problem som orsakas av en oskäligt hög dröjsmålsränta föreslås att dröjsmålsräntan för en sådan kredit i fråga om vilken man avtalat om att ränta för kredittiden betalas skall — med vissa undantag som nämns senare — vara räntan för kredittiden ökad med fyra procentenheter. Det har ansetts att fyra procentenheter är tillräckligt, eftersom räntan för kredittiden i sig allt oftare är marknadsbaserad och omfattar den marginal som banken uppbär.

I fråga om sådana penningsskulder som är räntefria under den beviljade kredittiden skall dröjsmålsräntan vara ett årsmedeltal ökat med sju procentenheter av den tremånadersmarknadsränta som Finlands Bank fastställer. Räntefria penningsskulder är t.ex. varukrediter mellan näringsidkare och den räntefria betalningstid som konsumenten ges vid köp av konsumtionsnyttigheter. I propositionen har man stannat för ett tillägg på sju procentenheter, eftersom borgenären vid dröjsmål med prestationen åtminstone i princip blir tvungen att täcka det fördröjda beloppet med kortfristig finansiering till marknadspris. Härvid skall också beaktas att tillägget som ingår i dröjsmålsräntan i medeltal skall täcka också den marginal som banken uppbär i fråga om krediten samt övriga kostnader som uppstår när krediter beviljas och som i enskilda fall kan vara avsevärt stora.

Av vidstående tabell framgår hur stor dröjsmålsräntan med stöd av den grund som nämnts ovan skulle ha varit under 1988—1994.

År	Referensränta	Dröjsmålsränta
1988	10	17
1989	10	17
1990	12	19

År	Referensränta	Dröjsmålsränta
1991	14	21
1992	13	20
1993	13	20
1994	8	15

Enligt propositionen skall gäldenären dock inte vara skyldig att betala högre dröjsmålsränta än tio procentenheter över den referensränta som Finlands Bank fastställt, trots att räntan för kredittiden ökad med fyra procentenheter skulle vara högre än den. Avsikten är att skydda en gäldenär i en sådan situation där marknadsräntornas allmänna nivå inte förutsätter en hög dröjsmålsränta. Om den ränta som uppbärs för krediten är avsevärt hög i jämförelse med den allmänna räntenivån, fungerar den höga räntan både som tillräckligt incitament för att skulden skall betalas i rätt tid och som ett skäligt vederlag för borgenären med tanke på ett eventuellt dröjsmål. Detta medför att en extra tilläggsåtgärd vid dröjsmålet inte är av nöden. Om betalningen fördröjs i en sådan situation, torde detta snarare vara ett tecken på betalningsoförmögenhet än på ovilja att betala. Till följd av detta är det varken ur gäldenärens eller ur borgenärens synvinkel ändamålsenligt att öka betalningsbördan med en hög dröjsmålsränta. Å andra sidan kräver en fortsatt preventiv verkan av dröjsmålsräntan att gäldenären inte kan dra nytta av sitt dröjsmål i formen av en lägre dröjsmålsränta än räntan för kredittiden. Därför skall dröjsmålsräntan dock inte kunna vara lägre än den ränta som avtalats för kredittiden.

2.5. Skulder i fråga om vilka man inte avtalat om räntefoten

Om man har kommit överens om att ränta skall betalas på skulden, men man har låtit bli att avtala om räntefoten, används för närvarande Finlands Banks grundränta som räntefot. Såsom tidigare konstaterades håller grundräntan så småningom på att förlora sin betydelse som en kreditränta. I och med att förslaget innebär att dröjsmålsräntan binds vid årsmedeltalet av tremånadersmarknadsräntan och i och med att krediterna också i övrigt allt oftare är marknadsräntebundna, är det följderiktigt att förutsätta att också på de krediter som nu behandlas tillämpas en ränte-

fot enligt årsmedeltalet av tremånadersmarknadsräntan.

2.6. Stadganden om dröjsmålsränta i övrig lagstiftning

Även om räntelagen inte tillämpas på fordringar som bygger på offentligrättslig grund eller som beror på vissa lagstadgade försäkringar, är också i fråga om dessa fordringar dröjsmålsräntan eller den sanktionsränta som skall betalas på en förmån som återbetalas för närvarande i regel lika stor som dröjsmålsräntan enligt räntelagen. Då dröjsmålsräntesystemet i räntelagen ändras är det skäl att ändra de övriga lagarnas självständiga räntestadganden på så sätt att förhållandet bibehålls till dröjsmålsräntans belopp enligt räntelagen. Det är ändamålsenligast att genomföra detta på så sätt att det i varje lag hänvisas till räntelagens stadgande om dröjsmålsräntans belopp. Det finns ingen anledning att i detta sammanhang utvidga räntelagens allmänna tillämpningsområde, vilket innebär att räntan på offentligrättsliga fordringar till övriga delar fortsättningsvis skall bestämmas på basis av specialstadganden i varje lag.

Också i åtskilliga förordningar och författningar på lägre nivå ingår självständiga stadganden om dröjsmålsränta. Det finns anledning att inom vars och ett ministeriums förvaltningsgren göra motsvarande översyn av dessa stadganden.

Dröjsmålsåtgärderna i anslutning till skattelagstiftningen utgör en separat helhet som redan för närvarande avviker från räntelagens principer. Därför har det inte ansetts vara ändamålsenligt att i detta sammanhang göra ingrepp i dem.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Det är inte möjligt att exakt uppskatta propositionens ekonomiska verkningar, eftersom de faktiska verkningarna är beroende av den kommande utvecklingen av den allmänna räntenivån. Allmänt taget kan dock sägas att dröjsmålsräntan under tider med låg räntenivå blir klart lägre än för närvarande. Ändringarna i det system enligt vilket dröjsmålsräntan räk-

nas ut orsakar i viss mån kostnader för både den privata och den offentliga sektorn.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

I ett system med föränderlig ränta orsakar uträkningen av dröjsmålsräntan extra arbete särskilt i de enheter inom utsökningen som inte har tillgång till ADB-systemet. Propositionen bedöms dock inte ha några organisatoriska verkningar eller verkningar i fråga om personal.

4. Beredningen av propositionen

I ett brev som var daterat 1.3.1994 och riktat till justitieministeriet föreslog konsumentombudsmannen att räntelagen ses över i fråga om dröjsmålsräntans belopp, lagens tvingande karaktär samt förhållandet mellan borgenärens dröjsmål och ett oöverstigligt hinder. I en lagmotion (7/1994 rd.) i riksdagen föreslogs att räntelagens stadganden om dröjsmålsräntans belopp och jämkning ses över.

Till följd av förslagen ordnade justitieministeriet i april 1994 en hearing. På basis av förslagen och feedbacken från hearingen beslöt justitieministeriet att tillsätta en arbetsgrupp, vars uppgift var att bereda ett förslag till en regeringsproposition med förslag till en reform av räntelagens stadganden om dröjsmålsränta på så sätt att dröjsmålsräntan skall fluktuera i takt med den allmänna räntenivån. Dessutom skulle arbetsgruppen utreda om det till följd av reformen fanns anledning att tekniskt sett se över också de övriga stadgandena i räntelagen, om 2 § 3 mom. borde upphävas och om 10 § kunde preciseras så att tolkningstvisterna i fråga om bankernas arbetskonflikter undviks. Under sitt arbete hördes representanter för utsökningsmyndigheterna och handeln såsom sakkunniga.

Justitieministeriet ordnade den 27 september 1994 en hearing vid vilken näringslivets och konsumenternas organisationer samt vissa myndigheter framförde sina synpunkter på arbetsgruppens betänkande. Regeringens proposition grundar sig på arbetsgruppens betänkande och den feedback som erhöles vid hearingen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Regeringen har till riksdagen avlåtit propositioner med förslag till lag om upphävande av vissa lagar som hänför sig till lantbruket (RP 145/1994 rd.), förslag till lag om ändring av lagen om allmänna vägar (RP 200/1994 rd.),

förslag till revidering av lagstiftningen om fastighetsbildning (227/94), förslag till lag om ändring av statens säkerhetsfond (RP 239/1994 rd.) och förslag till lagstiftning om miljöförvaltningen (RP 241/1994 rd.). Dessa propositioner kan möjligen inverka på propositionens innehåll.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Räntelagen

3 §. *Ränta på gäld.* Det föreslagna 2 mom. innehåller ett stadgande om den räntefot enligt vilken ränta på skulden skall betalas för kredittiden, om man har avtalat om att ränta skall betalas utan att man avtalat om räntefoten. Enligt förslaget är räntefoten vid varje tid ett årsmedeltal av den tremånadersmarknadsränta som Finlands Bank fastställer. Benämningen referensränta som Finlands Bank fastställt skall användas om räntefoten.

Det föreslagna nya 3 mom. innehåller stadganden om Finlands Banks skyldighet att bestämma och fastställa den räntefot enligt årsmedeltalet av tremånadersmarknadsräntan som avses i 2 mom. Finlands Bank skall årligen i december bestämma och fastställa årsmedeltalet med stöd av de uppgifter om tremånadersheliborräntan som samlats in under de föregående 12 månaderna. Referensräntan som fastställs av Finlands Bank skall gälla hela följande kalenderår. Räntefoten skall fastställas med en procentenhets noggrannhet.

Av 12 a §, som gäller en publicering av referensräntan, följer att beslutet om att fastställa räntefoten skall fattas så, att meddelandet om den nya referensräntan kan publiceras senast 14 dagar före årsskiftet i Finlands författningssamling.

4 §. *Dröjsmålsräntans belopp.* Stadgandet i 1 mom. gäller dröjsmålsräntan i det fallet att en ränta av en viss storlek har avtalats att utgå för skulden. I ett sådant fall skall dröjsmålsräntan, dvs. påföljden av den fördröjda betalningen, ligga fyra procentenheter över den räntefot som avtalats att betalas för kredittiden.

Enligt momentet är gäldenären dock inte

skyldig att betala en högre dröjsmålsränta än tio procentenheter över den referensränta vid varje tid som fastställts av Finlands Bank och som bestäms enligt 3 § 2 mom., också om räntan för kredittiden ökad med fyra procentenheter skulle förutsätta detta. Om t.ex. den referensränta som Finlands Bank fastställt är sju procent och man har avtalat om att räntan på skulden för kredittiden betalas enligt en räntefot på 15 procent, är inte gäldenären skyldig att betala högre dröjsmålsränta än 17 procent. Av 4 mom. följer dock att dröjsmålsräntan inte kan vara lägre än räntan för kredittiden.

I 2 mom. finns ett stadgande om dröjsmålsräntan i ett sådant fall där ränta har avtalats att utgå för skulden utan att räntefoten dock har bestämts. I ett sådant fall skall grunden för bestämmandet av dröjsmålsräntan vara den referensränta vid varje tid som Finlands Bank fastställt och som ökats med fyra procentenheter.

Stadgandet i 3 mom. gäller en sådan situation där någon ränta på skulden inte har avtalats att utgå för kredittiden. I ett sådant fall skall dröjsmålsräntan ligga sju procentenheter över den referensränta vid varje tid som Finlands Bank fastställt.

Enligt 4 mom. skall dröjsmålsräntans räntefot alltid vara minst lika stor som räntefoten för räntan för kredittiden. Om t.ex. i den situation som nämdes i samband med 1 mom. räntefoten för räntan för kredittiden är 18 procent, skall samma årliga ränta på 18 procent betalas för tiden för dröjsmålet.

12 §. *Meddelande om ändring av Finlands Banks grundränta.* Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande lag, men tekniska ändringar har gjorts till följd av att 3 § 2 mom. har ändrats.

Finlands Banks skyldighet att publicera ett meddelande om den nya grundräntan förblir oförändrad.

12 a §. *Meddelande om fastställande av referensräntan.*

Enligt paragrafen skall Finlands Bank i Finlands författningssamling publicera ett meddelande om den referensränta som banken fastställt och som avses i 3 § 2 mom. Publiceringen skall ske senast 14 dagar innan referensräntan träder i kraft. För tydlighetens skull skall i samma meddelande också nämnas storleken av den dröjsmålsränta som avses i 4 § 3 mom.

16 procent enligt lagarna nr 8, 13, 15—16, 19, 25—29 och 43, stadgandet om en fast återbäringsränta på 12 procent enligt lag nr 10 samt de särskilda stadgandena om återbäringsränta enligt lagarna 18, 30 och 49 skall ändras så att den sanktionsartade ränta som skall betalas på en sådan prestation eller förmån som skall återbetalas skall bestämmas enligt 4 § 3 mom. räntelagen. Återbäringsräntans belopp skall vara den referensränta ökad med sex procentenheter som gäller vid varje tid och som Finlands Bank fastställt.

2. Ikraftträdande

1.2. Lagarna 2—49 (se innehållsförteckningen)

Stadgandena om dröjsmålsränta

Stadgandena om en fast dröjsmålsränta på 16 procent enligt lagarna nr 2—10, 12, 14, 16—24, 31—42 och 44—47, stadgandet om en fast dröjsmålsränta på 12 procent enligt lag nr 11 och det stadgande om dröjsmålsränta i lag nr 48 som leder till en årlig ränta på 12 procent skall ändras så att beloppet av dröjsmålsräntan eller av det tillägg som skall betalas till följd av dröjsmålet skall bestämmas enligt 4 § 3 mom. räntelagen. Dröjsmålsräntans belopp skall vara den referensränta ökad med sex procentenheter som gäller vid varje tid och som Finlands Bank fastställt.

Sanktionsartad ränta som skall betalas på en sådan prestation eller förmån som skall återbetalas

Stadgandena om en fast återbäringsränta på

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft ca två månader efter att de har godkänts och blivit stadfästa. Finlands Bank kan dock innan lagarna träder i kraft fastställa och publicera referensräntan för år 1995. Referensräntan fastställs i detta fall på basis av det årsmedeltal av tremånadersmarknadsräntan som räknas ut i slutet av den kalendermånad som löpt ut en månad innan lagen träder i kraft.

De föreslagna lagarna skall inte vara retroaktiva. Därför tillämpas stadgandena om dröjsmålsränta först på prestationer som fördröjts efter att lagarna trätt i kraft. Stadgandena om ränta för kredittiden tillämpas först på sådana utfästelser om räntebetalning som givits efter att lagarna trätt i kraft. Den ränta som före ikraftträdandet löpt på en summa som skall återbetalas räknas ut på basis av tidigare stadganden.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag om ändring av räntelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i räntelagen av den 20 augusti 1982 (633/82) 2 § 3 mom.,
ändras 3 § 2 mom., 4 § och 12 § 1 mom. samt
fogas till 3 § ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 12 a § som följer:

3 §

Ränta på gäld

Om ränta har avtalats att utgå för en gäld utan att räntefoten dock har bestämts, skall gäldenären betala en årlig ränta enligt en räntefot som vid den ifrågavarande tidpunkten svarar mot det årsmedeltal för marknadsräntan för tre månader som Finlands Bank fastställer (*referensränta som Finlands Bank fastställt*).

Finlands Bank fastställer årligen i december för följande kalenderår med en noggrannhet av en procentenhet den räntefot som avses i 2 mom.

4 §

Dröjsmålsräntans belopp

Om ränta har avtalats att utgå för en gäld skall gäldenären, vid dröjsmål med betalningen, på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är fyra procentenheter högre än den avtalade räntan. Gäldenären är dock inte skyldig att betala dröjsmålsränta mer än den av Finlands Bank fastställda referensränta, som gäller vid den ifrågavarande tidpunkten, förhöjd med tio procentenheter.

Om ränta har avtalats att utgå för en gäld utan att räntefoten dock har bestämts, skall gäldenären vid dröjsmål med betalningen på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är fyra procentenheter högre än den av Finlands Bank fastställda referensränta som gäller vid ifrågavarande tidpunkt.

Om ränta inte har avtalats att utgå för en gäld, skall gäldenären vid dröjsmål med betalningen på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är sju procentenheter högre än den av Finlands Bank fastställda referensränta som gäller vid ifrågavarande tidpunkt.

Om dröjsmålsräntan enligt 1 mom. är lägre

än den ränta som skulle betalas på gälden för tiden före förfallodagen, skall dröjsmålsräntan betalas enligt samma grund som före förfalldagen.

12 §

Meddelande om ändring av Finlands Banks grundränta

Finlands Bank skall inom 14 dagar från att ett beslut om en ändring av grundräntan har fattats publicera ett meddelande om den nya grundräntan i Finlands författningssamling.

12 a §

Meddelande om fastställande av referensräntan

Finlands Bank skall senast 14 dagar innan den referensränta som Finlands Bank fastställt träder i kraft publicera ett meddelande om den i Finlands författningssamling. I meddelandet skall också nämnas storleken av den dröjsmålsränta som avses i 4 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På en sådan förbindelse om betalning av ränta som givits innan denna lag träder i kraft och på en sådan betalning som har fördröjts när denna lag träder i kraft skall de stadganden tillämpas som var i kraft när denna lag trädde i kraft.

Finlands Bank kan innan denna lag träder i kraft fastställa och enligt 12 a § publicera den referensränta som Finlands Bank fastställt så att referensräntan tillämpas från och med den dag då lagen träder i kraft. Referensräntan för det första året fastställs på basis av det årsmedeltal av för marknadsräntan för tre månader som räknas ut i slutet av den kalendermånad som löpt ut en månad innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 21 kap. 8 § rättegångsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 21 kap. 8 § 2 mom. rättegångsbalken, sådant det lyder i lag av den 26 november 1993 (1013/93), som följer:

8 §

Om det har yrkats på dröjsmålsränta på rättegångskostnaderna, skall domstolen bestämma att en årlig dröjsmålsränta skall betalas enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom.

räntelagen från det en månad förflutit från den dag då ersättningen dömdes ut.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om ändring av 20 § lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 20 § 3 mom. lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) som följer:

20 §

Tillsynsavgift

Vid dröjsmål med betalningen uppbärs dröjsmålsränta på avgiften enligt 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag**om ändring av 26 e § gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 26 e § 1 mom. gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83), sådant det lyder i lag av den 12 juli 1993 (683/93), som följer:

26 e §

Om en avgift som avses i denna lag och som uppbärs hos eleven inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från förfallodagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

5.

Lag**om ändring av 19 § lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 § 2 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94) som följer:

19 §

 Om en avgift som enligt denna lag skall
 uppbäras av en studerande inte har betalats på
 förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbä-
 ras räknat från förfallodagen högst enligt den
 räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag
 träder i kraft tillämpas de stadganden som
 gällde vid ikraftträdandet.

6.

Lag**om ändring av 8 a § lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 a § 1 mom. lagen den 3 juni 1983 om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas
 elever (498/83), sådant det lyder i lag av den 12 juli 1993 (685/93), som följer:

8 a §

 Om en avgift som avses i denna lag och som
 uppbärs hos eleven inte har betalats på förfal-
 lodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från
 förfallodagen högst enligt den räntefot som
 avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag
 träder i kraft tillämpas de stadganden som
 gällde vid ikraftträdandet.

7.

Lag**om ändring av 11 § lagen om lantmäteriavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 11 § 2 mom. lagen den 2 maj 1972 om lantmäteriavgift (320/72), sådant det lyder i lag av den 30 mars 1994 (242/94), som följer:

11 §

Om lantmäteriavgiften inte betalas inom fastställd tid, skall en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen betalas på det förfallna beloppet. Om uppbärande av indrivningskostnader på grund av försummad betalning kan stadgas genom förordning. Genom förordning kan

också stadgas om en fast dröjsmålsavgift som uppbärs i stället för dröjsmålsränta och indrivningskostnader.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

8.

Lag**om ändring av 7 och 8 §§ lagen om stöd för nyskiften**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § 2 mom. och 8 § 3 mom. lagen den 16 januari 1981 om stöd för nyskiften (24/81), sådana de lyder i lag av den 18 maj 1990 (450/90), som följer:

7 §

Har medel som nämns i 1 mom. lyfts innan arbetet är utfört, skall det arbete som motsvarar det lyfta beloppet utföras inom två år efter lyftandet. Lantmäteribyrå kan dock av särskilda skäl bevilja förlängning av tidsfristen, dock för högst två år i sänder. Slutförs arbetet inte inom utsatt tid, skall det belopp som lyfts återkrävas och på det skall, räknat från den dag då beloppet lyftes, betalas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

8 §

Betalas kostnader som skall återkrävas inte på förfallodagen, uppbärs på det försenade beloppet årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen från förfallodagen tills betalning har skett.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag om ändring av 42 § virkesmätningsslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 42 § 2 mom. virkesmätningsslagen av den 22 februari 1991 (364/91) som följer:

42 §

Om statens fordran inte betalas inom föreskriven tid, uppbärs på den förfallna fordringen en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen från förfalldagen till den dag då betalningen sker.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På fordringar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag om ändring av 9 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 § lagen den 18 januari 1980 om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/80), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1989 (1376/89), som följer:

9 §

Vatten- och miljöstyrelsen skall bestämma att understöd för vatten och avlopp skall återbetalas i sin helhet eller till de delar om vilka det är fråga, om understödstagaren har använt understödet för något annat ändamål än det för vilket det har beviljats, eller för erhållande av understödet lämnat felaktiga eller vilseledande upplysningar eller hemlighållit uppgifter och detta har inverkat på beviljandet av understödet eller de villkor som har uppställts, eller om understödet på annat sätt har betalats på felaktiga grunder eller utan fog. På det understödsbelopp som skall återbetalas skall erläggas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från

den dag då det lyftes. Om återbetalning inte skett eller ränta inte betalats till staten inom föreskriven tid, skall understödstagaren betala en årlig dröjsmålsränta enligt ovan nämnda räntefot på det belopp som skall återbetalas.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på understödsbelopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag**om ändring av 94 § lagen om allmänna vägar**

I enlighet med riksdagens förslag

ändras 94 § 5 mom. lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54), sådant det lyder i lag av den 23 januari 1981 (51/81), som följer:

94 §

Fördröjs utbetalningen av en ersättning som avses i denna paragraf, den i 3 mom. nämnda förskottsersättningen undantagen, skall den som är skyldig att betala ersättningen erlægga en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen från förfallodagen fram till betalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag**om ändring av 24 § lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 24 § 3 mom. lagen den 15 februari 1991 om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/91) som följer:

24 §

Återkrav av statsbidrag

På statsbidrag som återbärs skall, räknat från den dag bidraget har betalats, erläggas en ränta som överstiger Finlands Banks gällande grundränta med fyra procentenheter. Om det belopp som skall betalas inte erläggs senast på

den utsatta förfallodagen, skall en årlig förseningsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen betalas.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

13.

Lag**om ändring av 16 § lagen om regionalt stödjande av transporter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 3 mom. lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/81), sådant det lyder i lag av den 15 decemer 1989 (1111/89), som följer:

16 §

 På stöd som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen till återbetalningsdagen.
 _____

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på stöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

14.

Lag**om ändring av 12 § lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 2 mom. lagen den 30 december 1991 om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart (1707/91) som följer:

12 §

 På det belopp som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en ränta som motsvarar Finlands Banks för tiden gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om beloppet inte betalas senast på förfallodagen, skall en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen betalas.
 _____

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

15.

Lag**om ändring av 7 § lagen om energiunderstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § lagen den 20 december 1991 om energiunderstöd (1607/91) som följer:

7 §

Har understödstagaren inte erlagt den i 5 och 6 §§ nämnda återbetalningen eller räntan till staten senast på förfallodagen eller har understödstagaren inte enligt 6 § 2 mom. gjort anmälan, skall understödstagaren till staten betala en årlig dröjsmålsränta på det belopp som skall återbetalas enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från förfallodagen eller i det sistnämnda fallet från

det att förändringen i förhållandena skett eller från skadefallet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På prestationer som skall återbetalas och som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

16.

Lag**om ändring av 28 och 30 §§ lagen om företagsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 28 § 4 mom. och 30 § 2 mom. lagen den 10 december 1993 om företagsstöd (1136/93) som följer:

28 §

Det kan bestämmas att på det stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och som motsvarar Finlands Banks gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om det stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

erläggas ränta enligt 28 § 4 mom. och dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen och ovan nämnda ränta, skall betalas.

Denna lag träder i kraft den 199.

På stöd som skall återbetalas och som är försenat när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På den tilläggsränta som för tiden innan denna lag trädde i kraft skall betalas på stöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

30 §

På det stöd som skall återbetalas skall

17.

Lag om ändring av 33 § avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 33 § 2 mom. avfallslagen av den 3 december 1993 (1072/93) som följer:

33 §
*Betalning och återbäring av kommunal
avfallsavgift*

det förfallna beloppet erläggas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från förfallodagen.

Avfallsavgiften skall, oberoende av ändringsökande, betalas inom den tid som anges på debetsedeln eller på den nya debetsedel som utfärdats med anledning av en anmärkning. Betalas inte avgiften inom utsatt tid, skall på

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som har fördröjts när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

18.

Lag om ändring av 13 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 13 § lagen den 17 december 1993 om räntestöd för bostadshusrättslån (1205/93) som följer:

13 §
Inställande av betalningen av räntestöd

Om låntagaren har använt räntestödslånet för något annat ändamål än ett som avses i denna lag eller har han, då han ansökte om godkännande av lånet som räntestödslån, lämnat väsentligt oriktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som väsentligt inverkar på godkännandet av lånet, kan statskontoret inställa betalningen av räntestödet. Låntagaren kan då förpliktas att till staten återbetala det räntestöd som betalats för lånet. På räntestöd som skall återbetalas skall låntagaren dessutom betala en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från

betalningsdagen för envar post av räntestödet. Om återbetalningen eller räntan inte erläggs inom utsatt tid, skall på det förfallna beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt ovan nämnda räntefot från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på räntestöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

19.

Lag**om ändring av 9 a och 12 §§ lagen om räntestöd för hyresbostadslån**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 a § 3 mom. och 12 § 2 mom. lagen den 19 december 1980 om räntestöd för hyresbostadslån (867/80), sådana de lyder, 9 a § 3 mom. i lag av den 23 december 1992 (1483/92) och 12 § 2 mom. i lag av den 18 januari 1985 (62/85), som följer:

9 a §

Statskontoret kan uppbära de gottgörelser det har betalt till kreditanstalten hos låntagaren samt hos låntagaren uppbära en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen på den gottgörelse som det har betalt. Anteckning härom skall göras i skuldebrevet.

12 §

På den räntegottgörelse som förordnats bli återbetald skall låntagaren, räknat från betalningsdagen för respektive rat av räntegottgörelsen, betala en årlig ränta enligt den räntefot

som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Om återbetalningen eller räntan inte erlaggs inom utsatt tid, skall på det belopp som förfallit till betalning betalas en årlig dröjsmålsränta enligt ovan nämnda räntefot från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på gottgörelser som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

20.

Lag**om ändring av 16 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 1 mom. lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/92) som följer:

16 §

Dröjsmålsränta

Om den avgift som bestämts för servicen inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från förfallodagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

21.**Lag****om ändring av 44 a § lagen om specialiserad sjukvård**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 44 a § 1 mom. lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/89), sådant det lyder i lag av den 9 oktober 1992 (908/92), som följer:

44 a §

Om ersättning enligt detta kapitel inte har betalats på förfalldagen, får en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen uppbäras räknat från förfalldagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På ersättningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

22.**Lag****om ändring av 47 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 47 § 4 mom. lagen den 3 augusti 1992 om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) som följer:

47 §

Pensionsskyddet för personalen vid en privat verksamhetsenhet

eller utslag enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

En pensionskostnadsandel enligt denna lag jämte en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen för den tid som betalningen har försenats får utsökas utan dom

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

23.

Lag**om ändring av 16 § lagen om medborgarinstitut**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 4 mom. lagen den 3 augusti 1992 om medborgarinstitut (722/92) som följer:

16 §

Som kostnad för det pensionsskydd som avses i 3 mom. skall ett privat medborgarinstitut inom den månad som följer efter varje kvartal till statskontoret betala en pensionspremie som utgör 1/4 av lönesumman för dem som omfattas av pensionsskyddet. Läroanstalten skall varje år till statskontoret i enlighet med dess anvisningar för ordnandet av pensionsskyddet lämna uppgifter om sina anställda. Om pensionspremien inte betalas inom utsatt tid,

uppbär statskontoret en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Pensionspremierna och dröjsmålsräntorna får indrivnas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 199 .

På pensionspremier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

24.

Lag**om ändring av 32 § lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 32 § 2 mom. lagen den 21 augusti 1992 om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92) som följer:

32 §

Pensionsskydd

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är skyldigt att för att bekosta anordnandet av det ovan nämnda pensionsskyddet till statskontoret betala en pensionsavgift som är 25 procent av lönesumman för dem som omfattas av sagda pensionsskydd. Pensionsavgiften skall betalas kvartalsvis, före utgången av månaden efter kvartalets slut. Läroanstalterna skall årligen för verkställigheten av pensionsskyddet i enlighet med statskontorets anvisningar lämna statskontoret uppgifter om sina anställda som

omfattas av det ovan nämnda pensionsskyddet. Om pensionsavgiften inte betalas inom utsatt tid, uppbärs till statskontoret en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Pensionsavgifterna och dröjsmålsräntorna får indrivnas enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 199 .

På pensionsavgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

25.

Lag

om ändring av 27 § landsbygdsnäringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 27 § 8 mom. landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/90), sådant det lyder i lag av den 10 september 1993 (805/93), som följer:

27 §

Statens ansvar

En årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen kan uppbäras hos låntagaren på gottgörelse som avses i den sista meningen i 7 mom. Anteckning om detta skall göras i skuldebrevet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall uppbäras tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

26.

Lag

om ändring av 18 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 18 § 2 mom. lagen den 22 december 1989 om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89), sådant det lyder i lag av den 17 januari 1992 (22/92), som följer:

18 §

Avtalsfrånträde

Om avtalet gäller permanent nedläggning av lantbruksproduktionen på en åker, kan odlaren frånga ett avtal som har trätt i kraft enligt 9 § 3 mom. endast om jord- och skogsbruksministeriet av billighetsskäl på ansökan beviljar tillstånd med stöd av 3 § 3 mom. lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning. Tillstånd kan beviljas endast om det finns synnerligen vägande skäl. Det kan bestämmas att ett villkor för tillstånd skall vara att premier som

har betalats med stöd av avtalet helt eller delvis skall återbetalas och att en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen skall erläggas på det belopp som skall återbetalas, räknat från den dag då premien utbetalades till återbetalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

27.

Lag**om ändring av 21 § lagen om Statens spannmålsförråd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 21 § 1 mom. lagen den 15 december 1989 om Statens spannmålsförråd (1124/89) som följer:

21 §

Återkrav av stöd

Har statsrådet eller jord- och skogsbruksministeriet ålagt Statens spannmålsförråd att bevilja prisnedsättning, understöd, ersättning eller något annat stöd och har sökanden fått stöd utan fog eller till ett högre belopp än vad som hade kunnat beviljas honom, kan Statens spannmålsförråd besluta om återkrav av det som har beviljats utan fog eller till för stort belopp. Om sökanden i samband med sin ansökan har gett oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt eller förtigit omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet, eller om stödet har använts för något annat ända-

mål än det som det har beviljats för, skall på det belopp som återkrävs påföras en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, räknat från den dag då stödet utbetalades. Har sökanden uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat en oriktig uppgift eller förtigit omständigheter, kan Statens spannmålsförråd avbryta utbetalningen av stödet för viss tid eller tills vidare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas enligt de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

28.

Lag**om ändring av 9 § lagen om skyddsupplag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 § 1 mom. lagen den 17 december 1982 om skyddsupplag (970/82) som följer:

9 §

Den som använder sitt upplag i strid med denna lag eller skyddsupplagringsavtalet är skyldig att till staten återbetala upplagringsunderstödet. På understöd som återbetalas skall erläggas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, räknat från den dag understödet lyfts.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på understöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

29.

Lag**om ändring av 8 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § lagen den 31 maj 1985 om kommunala konjunkturdepositioner (434/85) som följer:

8 §

Har en kommun inte använt en konjunkturdeposition i enlighet med denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser, är kommunen skyldig att till staten återbetala det belopp som kommunen har fått i tilläggsränta på de deponerade medlen samt en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen på det belopp som skall

återbetalas, räknat från den dag då depositionen lyfts.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

30.

Lag**om ändring av 10 § lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 § 2 mom. lagen den 15 juli 1994 om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning (658/94) som följer:

10 §

Påföljder av oredligt förfarande

Om kommunen har förfarit så som avses i 1 mom., kan inrikesministeriet dessutom bestämma att kommunen omedelbart till staten skall återbetala sina räntestöd och kapitalet av det konsolideringslån som lyfts, samt därtill på beloppet av det räntestöd och konsoliderings-

lån som återbetalas från och med den dag då de lyfts betala en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

31.

Lag**om ändring av 8 § lagen om statens långivning och statsborgen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § lagen den 20 maj 1988 om statens långivning och statsborgen (449/88) som följer:

8 §

Dröjsmålsränta

Vid dröjsmål med betalningen av ett lån skall låntagaren på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, räknat från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

32.

Lag**om ändring av 39 b § folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 39 b § 2 mom. folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56), sådant det lyder i lag av den 8 augusti 1986 (594/86), som följer:

39 b §

Förmånshöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, och den skall beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja då tre kalendermånader förflutit från utgången av den månad då den försäkrade till pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller framställt annat motsvarande anspråk samt en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom. Härvid beaktas även pensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning. Om pension eller ersättning som avses i 26 § inte ännu har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en månad förflu-

tit från utgången av den månad då meddelande om nämnda pension eller ersättning kommit till pensionsanstalten. På förmånsrat som med stöd av ett och samma beslut skall utges senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionsanstalten innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förmånsförhöjning tillämpas dock på en sådan förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

33.

Lag**om ändring av 11 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 11 § 3 mom. lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78), sådant det lyder i lag av den 8 augusti 1986 (597/86), som följer:

11 §

Fördröjs en kommuns andel, skall kommunen betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

34.

Lag**om ändring av 19 och 19 d §§ lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 § 1 mom. och 19 d § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådana de lyder, 19 § 1 mom. i lag av den 31 december 1985 (1120/85) och 19 d § 1 mom. i lag av den 21 december 1984 (938/84), som följer:

19 §

En avgift som med stöd av denna lag fastställts av en pensionsanstalt eller pensions-skyddscentralen jämte en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till en socialförsäkringskommission eller en arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om en sådan prestation som avses i 19 c §.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller

Lagens 19 d § 1 mom. tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionsanstalten innan denna lag trätt i kraft. Stadgandena om förmånsförhöjning tillämpas dock på en sådan förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

35.

Lag**om ändring av 10 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 § 4 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1121/85) som följer:

10 §

Har arbetsgivaren försummat att erlægga en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skälig tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalender-åren. En försäkringspremie som påförts av

arbetspensionskassan jämte en på premien för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

36.

Lag**om ändring av 14 § lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 14 § 1 mom. lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66), sådant det lyder i lag av den 9 augusti 1985 (696/85), som följer:

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av pensionen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till en försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till en socialförsäkringskommission eller en arbetslöshetskassa.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid statskontoret innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av pensionen tillämpas dock på en sådan pensionsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

37.

Lag**om ändring av 8 och 63 a §§ lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § 1 mom. och 63 a § 1 mom. lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56), sådana de lyder, 8 § 1 mom. i lag av den 28 december 1990 (1346/90) och 63 a § 1 mom. i lag av den 21 december 1984 (939/84), som följer:

8 §

På en premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

lagstadgad försäkringsverksamhet eller till en socialförsäkringskommission eller en arbetslöshetskassa.

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 63 § 1 mom. tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionskassan innan denna lag trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av pensionen eller en annan förmån tillämpas dock på en förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

38.

Lag**om ändring av 12 § lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 3 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1124/85), som följer:

12 §

Har företagaren försummat att erlagga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

39.

Lag**om ändring av 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 2 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1123/85), som följer:

12 §

Har lantbruksföretagaren försummat att erlægga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

40.

Lag**om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § 1 mom. lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1125/85), som följer:

8 §

Har arbetsgivaren försummat att erlægga en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skälig tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. En försäkringspremie som på-

förts av pensionskassan jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

41.

Lag**om ändring av 91 § lagen om försäkringskassor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 91 § 1 mom. lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92) som följer:

91 §

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av pension eller dagpenning skall försäkringskassan betala den försenade ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, och skall räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den försäkrade till kassan har lämnat in ansökan samt de handlingar och upplysningar som nämns i 88 §. Förhöjningen av ett förmånsbelopp som på

basis av samma beslut skall betalas senare skall dock räknas från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid försäkringskassan innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på ett sådant förmånsbelopp som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

42.

Lag**om ändring av 60 a § lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 60 a § 1 mom. lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48), sådant det lyder i lag av den 21 december 1984 (940/84), som följer:

60 a §

Fördröjs utbetalningen av skadestånd som avses i denna lag, skall försäkringsanstalten betala det fördröjda skadeståndet förhöjt för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala skadeståndet förhöjt gäller likväl inte prestationer, grundade på samordning eller regressrätt, mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som anhängiggjorts vid en försäkringsanstalt innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av skadeståndet tillämpas dock på en skadeståndsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

43.

Lag**om ändring av 6 c § lagen om skada, ådragen i militärtjänst**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 c § lagen den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/48), sådant detta lagrum lyder i lag av den 5 juni 1992 (494/92), som följer:

6 c §

Har för ersättning som nämns i 6 b § lämnats oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållits uppgifter och har detta inverkat på beviljandet av ersättning, kan olycksfallsverket återkräva ersättningen eller den överbetalda delen av den ökad med 50 procent och med en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3

mom. räntelagen från den 1 februari året efter det då förskottet betalades.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

44.

Lag**om ändring av 33 § lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 33 § 4 mom. lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84), sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (574/93), som följer:

33 §

Skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

försenats. Arbetslöshetsförsäkringspremien och dröjsmålsräntan kan utsökas utan dom eller utslag.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På en arbetslöshetsförsäkringspremie som inte betalats inom utsatt tid uppbärs en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen för den tid betalningen

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

45.

Lag**om ändring av 12 a § trafikförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 a § 1 mom. trafikförsäkringslagen av den 26 juni 1959 (279/59), sådant det lyder i lag av den 21 december 1984 (941/84), som följer:

12 a §

Fördröjs utbetalningen av sådan ersättning eller sådant skadestånd för personskada som avses i denna lag, skall försäkringsbolaget

betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd

gäller likväl inte prestationer, grundade på samordning eller regressrätt, mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

 Denna lag träder i kraft den
 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid ett försäkringsbolag innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på en sådan ersättningsrat som skall betalas för personskada och som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

46.

Lag

om ändring av 9 § lagen om statens familjepensioner

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras 9 § 1 mom. lagen den 31 december 1968 om statens familjepensioner (774/68), sådant det lyder i lag av den 9 augusti 1985 (697/85), som följer:

9 §

Fördröjs utbetalningen av familjepension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av familjepensionen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala familjepensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till en försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den
 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid statskontoret innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av familjepensionen tillämpas dock på en sådan familjepensionsrat enligt 9 § 2 mom. som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

47.

Lag

om ändring av 10 a § patientskadelagen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras 10 a § 1 mom. patientskadelagen av den 25 juli 1986 (585/86), sådant det lyder i lag av den 19 november 1993 (973/93), som följer:

10 a §

Ersättningsförhöjning

Fördröjs utbetalningen av ersättning som avses i denna lag, skall patientförsäkringsföreningen betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd gäller dock inte prestationer som grundar sig på samordning eller regressrätt mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den
 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid patientförsäkringsföreningen och i vilket ersättningsyrkande har framställts innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på sådana ersättningsposter som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

48.

Lag**om ändring av 3 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 1 mom. lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44), sådant det lyder i lag av den 16 december 1977 (950/77), som följer:

3 §

På en debiterad och obetald avgift, som förfallit till betalning och inte erlagts under förfallomånaden, uppbärs från början av den månad som följer på förfallomånaden en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

49.

Lag**om ändring av 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 44 § 3 mom. lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) som följer:

44 §

Återbetalning av statsandelar för anläggningsprojekt

statsandelen svarande del av egendomens gängse värde betalas till staten med en årlig ränta som bestäms i enlighet med 4 § 3 mom. räntelagen, om inte undervisningsministeriet av särskilda skäl beslutar något annat.

Om återbetalningsskyldigheten och avdrag för ersättningar beslutar undervisningsministeriet. Den som får statsandel skall inom sex månader underrätta undervisningsministeriet om sådana förändringar som avses i 1 och 2 mom. Om det senare framgår att något meddelande inte gjorts inom utsatt tid, skall en mot

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 14 november 1994

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Minister *Heikki Haavisto*

1.

Lag

om ändring av räntelagen

I enlighet med riksdagens beslut
 upphävs i räntelagen av den 20 augusti 1982 (633/82) 2 § 3 mom.,
 ändras 3 § 2 mom., 4 § och 12 § 1 mom. samt
 fogas till 3 § ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 12 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Avvikelse från lagen

 Vad som i 2 mom. är stadgat gäller inte kredit (upphävs)
 som bank beviljar gäldenär.

3 §

Ränta på gäld

 Har ränta avtalats utgå utan att räntefoten likvärl bestämts, skall gäldenären betala ränta för år enligt en räntefot som svarar mot Finlands Banks vid varje tid gällande grundränta.

 Om ränta har avtalats att utgå för en gäld utan att räntefoten dock har bestämts, skall gäldenären betala en årlig ränta enligt en räntefot som vid den ifrågavarande tidpunkten svarar mot det årsmedeltal för marknadsräntan för tre månader som Finlands Bank fastställer (**referensränta som Finlands Bank fastställt**).

Finlands Bank fastställer årligen i december för följande kalenderår med en noggrannhet av en procentenhet den räntefot som avses i 2 mom.

4 §

Dröjsmålsräntans belopp

Vid dröjsmål med betalning av gäld skall gäldenären betala dröjsmålsränta på det försenade beloppet enligt 16 procent för år.

4 §

Dröjsmålsräntans belopp

Om ränta har avtalats att utgå för en gäld skall gäldenären, vid dröjsmål med betalningen, på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är fyra procentenheter högre än den avtalade räntan. Gäldenären är dock inte skyldig att betala dröjsmålsränta mer än den av Finlands Bank fastställda referensränta, som gäller vid den ifrågavarande tidpunkten, förhöjd med tio procentenheter.

Om ränta har avtalats att utgå för en gäld utan att räntefoten dock har bestämts, skall gäldenären vid dröjsmål med betalningen på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är fyra procentenheter högre än den av Finlands Bank fastställda referensränta som gäller vid ifrågavarande tidpunkt.

Gällande lydelse

Om dröjsmålsräntan enligt 1 mom. är lägre än den ränta som skulle betalas på gälden för tiden före förfalldagen, skall dröjsmålsräntan betalas enligt samma grund som före förfalldagen.

12 §

Meddelande om ändring av räntefoten

Finlands Bank skall inom två veckor från det beslut om ändring av grundräntan fattades publicera ett meddelande om ovan i 3 § 2 mom. avsedd räntefot i Finlands författningssamling.

Föreslagen lydelse

Om ränta inte har avtalats att utgå för en gäld, skall gäldenären vid dröjsmål med betalningen på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är sju procentenheter högre än den av Finlands Bank fastställda referensränta som gäller vid ifågavarande tidpunkt.

Om dröjsmålsräntan enligt 1 mom. är lägre än den ränta som skulle betalas på gälden för tiden före förfalldagen, skall dröjsmålsräntan betalas enligt samma grund som före förfalldagen.

12 §

*Meddelande om ändring av **Finlands Banks grundränta***

Finlands Bank skall inom 14 dagar från att ett beslut om en ändring av grundräntan har fattats publicera ett meddelande om den nya grundräntan i Finlands författningssamling.

---

12 a §

Meddelande om fastställande av referensräntan

Finlands Bank skall senast 14 dagar innan den referensränta som Finlands Bank fastställt träder i kraft publicera ett meddelande om den i Finlands författningssamling. I meddelandet skall också nämnas storleken av den dröjsmålsränta som avses i 4 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På en sådan förbindelse om betalning av ränta som givits innan denna lag träder i kraft och på en sådan betalning som har fördröjts när denna lag träder i kraft skall de stadganden tillämpas som var i kraft när denna lag trädde i kraft.

Finlands Bank kan innan denna lag träder i kraft fastställa och enligt 12 a § publicera den referensränta som Finlands Bank fastställt så att referensräntan tillämpas från och med den dag då lagen träder i kraft. Referensräntan för det första året fastställs på basis av det årsmedeltal för marknadsräntan för tre månader som räknas ut i slutet av den kalendermånad som löpt ut en månad innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 21 kap. 8 § rättegångsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 21 kap. 8 § 2 mom. rättegångsbalken, sådant det lyder i lag av den 26 november 1993 (1013/93), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Om det har yrkats på dröjsmålsränta på rättegångskostnaderna, skall domstolen bestämma att dröjsmålsräntan skall betalas enligt 16 procent från det en månad förflutit från den dag då ersättningen dömdes ut.

Om det har yrkats på dröjsmålsränta på rättegångskostnaderna, skall domstolen bestämma att *en årlig dröjsmålsränta* skall betalas enligt *den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* från det en månad förflutit från den dag då ersättningen dömdes ut.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om ändring av 20 § lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 20 § 3 mom. lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

Tillsynsavgift

Vid dröjsmål med betalningen uppbärs dröjsmålsränta på avgiften enligt 4 § 3 mom. *räntelagen*.

Vid dröjsmål med betalningen uppbärs dröjsmålsränta på avgiften enligt 4 § 3 mom. *räntelagen*.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag**om ändring av 26 e § gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 26 e § 1 mom. gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83), sådant det lyder i lag av den 12 juli 1993 (683/93), som följer:

Gällande lydelse

26 e §

Om en avgift som avses i denna lag och som uppbäras hos eleven inte har betalats på förfallodagen, får i årlig dröjsmålsränta uppbäras högst 16 procent från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

26 e §

Om en avgift som avses i denna lag och som uppbäras hos eleven inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från förfallodagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

5.

Lag**om ändring av 19 § lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 § 2 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94) som följer:

Gällande lydelse

19 §

Om en avgift som enligt denna lag skall uppbäras av en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta på högst 16 procent uppbäras räknat från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

Om en avgift som enligt denna lag skall uppbäras av en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras räknat från förfallodagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

6.

Lag**om ändring av 8 a § lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 a § 1 mom. lagen den 3 juni 1983 om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever (498/83), sådant det lyder i lag av den 12 juli 1993 (685/93), som följer:

Gällande lydelse

8 a §

Om en avgift som avses i denna lag och som uppbärs hos eleven inte har betalats på förfalldagen, får i årlig dröjsmålsränta uppbäras högst 16 procent från förfalldagen.

Föreslagen lydelse

8 a §

Om en avgift som avses i denna lag och som uppbärs hos eleven inte har betalats på förfalldagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från förfalldagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
199 . . .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

7.

Lag**om ändring av 11 § lagen om lantmäteravgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 11 § 2 mom. lagen den 2 maj 1972 om lantmäteravgift (320/72), sådant det lyder i lag av den 30 mars 1994 (242/94), som följer:

Gällande lydelse

11 §

Om lantmäteravgiften inte betalas inom fastställd tid, skall en årlig dröjsmålsränta om 16 procent betalas på det förfallna beloppet. Om uppbärande av indrivningskostnader på grund av försummad betalning kan stadgas genom förordning. Genom förordning kan också stadgas om en fast dröjsmålsavgift som

Föreslagen lydelse

Om lantmäteravgiften inte betalas inom fastställd tid, skall en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen betalas på det förfallna beloppet. Om uppbärande av indrivningskostnader på grund av försummad betalning kan stadgas genom förordning. Genom förordning kan

Gällande lydelse

uppbärs i stället för dröjsmålsränta och indrivningskostnader.

Föreslagen lydelse

också stadgas om en fast dröjsmålsavgift som uppbärs i stället för dröjsmålsränta och indrivningskostnader.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

8.

Lag**om ändring av 7 och 8 §§ lagen om stöd för nyskiften**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § 2 mom. och 8 § 3 mom. lagen den 16 januari 1981 om stöd för nyskiften (24/81), sådana de lyder i lag av den 18 maj 1990 (450/90), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

Har medel som nämns i 1 mom. lyfts innan arbetet är utfört, skall det arbete som motsvarar det lyfta beloppet utföras inom två år efter lyftandet. Lantmäterikontoret kan dock av särskilda skäl bevilja förlängning av tidsfristen, dock för högst två år i sänder. Slutförs arbetet inte inom utsatt tid, skall det belopp som lyfts återkrävas och på det skall, räknat från den dag då beloppet lyftes, betalas en årlig ränta om 16 procent.

Har medel som nämns i 1 mom. lyfts innan arbetet är utfört, skall det arbete som motsvarar det lyfta beloppet utföras inom två år efter lyftandet. *Lantmäteribyrå* kan dock av särskilda skäl bevilja förlängning av tidsfristen, dock för högst två år i sänder. Slutförs arbetet inte inom utsatt tid, skall det belopp som lyfts återkrävas och på det skall, räknat från den dag då beloppet lyftes, betalas en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. (*räntelagen*).

8 §

Betalas kostnader som skall återkrävas inte på förfallodagen, uppbärs på det försenade beloppet 16 procents årlig dröjsmålsränta från förfallodagen tills betalning har skett.

Betalas kostnader som skall återkrävas inte på förfallodagen, uppbärs på det försenade beloppet årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. *räntelagen* från förfallodagen tills betalning har skett.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av 42 § virkesmätningsslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 42 § 2 mom. virkesmätningsslagen av den 22 februari 1991 (364/91) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 §

Om statens fordran inte betalas inom föreskriven tid, uppbärs på den förfallna fordringen en dröjsmålsränta om 16 procent per år från förfallodagen till den dag då betalningen sker.

Om statens fordran inte betalas inom föreskriven tid, uppbärs på den förfallna fordringen en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen från förfallodagen till den dag då betalningen sker.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På fordringar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

10.

Lag**om ändring av 9 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § lagen den 18 januari 1980 om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/80), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1989 (1376/89), som följer:

Gällande lydelse

9 §

Vatten- och miljöstyrelsen skall bestämma att understöd för vatten och avlopp skall återbetalas i sin helhet eller till de delar om vilka det är fråga, om understödstagaren har använt understödet för något annat ändamål än det för vilket det har beviljats, eller för erhållande av understödet lämnat felaktiga eller vilseledande upplysningar eller hemlighållit uppgifter och detta har inverkat på beviljandet av understödet eller de villkor som har uppställts, eller om understödet på annat sätt har betalats på felaktiga grunder eller utan fog. På det understödsbelopp som skall återbetalas skall erläggas en årlig ränta om 12 procent räknat från den dag då det lyftes. Om återbetalning inte skett eller ränta inte betalats till staten inom föreskriven tid, skall understödstagaren betala en årlig dröjsmålsränta om 16 procent på det belopp som skall återbetalas.

Föreslagen lydelse

9 §

Vatten- och miljöstyrelsen skall bestämma att understöd för vatten och avlopp skall återbetalas i sin helhet eller till de delar om vilka det är fråga, om understödstagaren har använt understödet för något annat ändamål än det för vilket det har beviljats, eller för erhållande av understödet lämnat felaktiga eller vilseledande upplysningar eller hemlighållit uppgifter och detta har inverkat på beviljandet av understödet eller de villkor som har uppställts, eller om understödet på annat sätt har betalats på felaktiga grunder eller utan fog. På det understödsbelopp som skall återbetalas skall erläggas en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* räknat från den dag då det lyftes. Om återbetalning inte skett eller ränta inte betalats till staten inom föreskriven tid, skall understödstagaren betala en årlig dröjsmålsränta *enligt ovan nämnda räntefot* på det belopp som skall återbetalas.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på understödsbelopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag**om ändring av 94 § lagen om allmänna vägar**

I enlighet med riksdagens förslag

ändras 94 § 5 mom. lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54), sådant det lyder i lag av den 23 januari 1981 (51/81), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

94 §

Fördröjs utbetalningen av i denna paragraf avsedd ersättning, den i 3 mom. nämnda förskottsersättningen undantagen, skall den som är skyldig att betala ersättningen i ränta erlægga 12 procent om året på beloppet, räknat från den dag, då utbetalningen senast borde ha skett, fram till betalningsdagen.

Fördröjs utbetalningen av *en ersättning som avses i denna paragraf*, den i 3 mom. nämnda förskottsersättningen undantagen, skall den som är skyldig att betala ersättningen *erlægga en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen från förfallodagen* fram till betalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag**om ändring av 24 § lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 24 § 3 mom. lagen den 15 februari 1991 om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/91) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

Återkrav av statsbidrag

På statsbidrag som återbärs skall, räknat från den dag bidraget har betalats, erläggas en ränta som överstiger Finlands Banks gällande grundränta med fyra procentenheter. Om det belopp som skall betalas inte erläggs på den utsatta förfallodagen, skall en årlig förseningsränta om 16 procent betalas.

På statsbidrag som återbärs skall, räknat från den dag bidraget har betalats, erläggas en ränta som överstiger Finlands Banks gällande grundränta med fyra procentenheter. Om det belopp som skall betalas inte erläggs *senast* på den utsatta förfallodagen, skall en årlig förseningsränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* betalas.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

13.

Lag**om ändring av 16 § lagen om regionalt stödjande av transporter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 3 mom. lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/81), sådant det lyder i lag av den 15 december 1989 (1111/89), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

På stöd som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en årlig ränta på 16 procent till återbetalningsdagen.

På stöd som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* till återbetalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på stöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

14.

Lag**om ändring av 12 § lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 2 mom. lagen den 30 december 1991 om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart (1707/91) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

På det belopp som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en ränta som motsvarar Finlands Banks för tiden gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om beloppet inte erläggs på förfallodagen, skall en årlig dröjsmålsränta om 16 procent betalas.

På det belopp som skall återbetalas skall från utbetalningsdagen erläggas en ränta som motsvarar Finlands Banks för tiden gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om beloppet inte *betalas senast* på förfallodagen, skall en årlig dröjsmålsränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* betalas.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

15.

L a g**om ändring av 7 § lagen om energiunderstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § lagen den 20 december 1991 om energiunderstöd (1607/91) som följer:

Gällande lydelse

7 §

Har understödstagaren inte erlagt den i 5 och 6 §§ nämnda återbetalningen eller räntan till staten senast på förfallodagen eller har understödstagaren inte enligt 6 § 2 mom. gjort anmälan, skall understödstagaren till staten betala en årlig dröjsmålsränta på 16 procent på det belopp som skall återbetalas räknat från förfallodagen eller i det sistnämnda fallet från det att förändringen i förhållandena skett eller från skadefallet.

Föreslagen lydelse

7 §

Har understödstagaren inte erlagt den i 5 och 6 §§ nämnda återbetalningen eller räntan till staten senast på förfallodagen eller har understödstagaren inte enligt 6 § 2 mom. gjort anmälan, skall understödstagaren till staten betala en årlig dröjsmålsränta *på det belopp som skall återbetalas enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* räknat från förfallodagen eller i det sistnämnda fallet från det att förändringen i förhållandena skett eller från skadefallet.

---

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

På prestationer som skall återbetalas och som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

16.

Lag**om ändring av 28 och 30 §§ lagen om företagsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 28 § 4 mom. och 30 § 2 mom. lagen den 10 december 1993 om företagsstöd (1136/93) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

Det kan bestämmas att på det stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och som motsvarar Finlands Banks gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om det stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta om 16 procent.

Det kan bestämmas att på det stöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta som räknas från dagen för utbetalningen av stödet och som motsvarar Finlands Banks gällande grundränta ökad med fyra procentenheter. Om det stöd som återkrävs inte återbetalas senast på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

30 §

På det stöd som skall återbetalas skall erläggas ränta enligt 28 § 4 mom. och dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan 16 procent och nämnda ränta, skall betalas.

På det stöd som skall återbetalas skall erläggas ränta enligt 28 § 4 mom. och dessutom kan det bestämmas att en tilläggsränta, som utgör skillnaden mellan den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen och ovan nämnda ränta, skall betalas.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På stöd som skall återbetalas och som är försenat när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På den tilläggsränta som för tiden innan denna lag trädde i kraft skall betalas på stöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

17.

L a g
om ändring av 33 § avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 33 § 2 mom. avfallslagen av den 3 december 1993 (1072/93) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

*Betalning och återbäring av kommunal
avfallsavgift*

Avfallsavgiften skall, oberoende av ändrings-
sökande, betalas inom den tid som anges på
debetsedeln eller på den nya debetsedel som
utfärdats med anledning av en anmärkning.
Betalas inte avgiften inom utsatt tid, skall på
det förfallna beloppet erläggas en årlig ränta
om 16 procent räknat från förfallodagen.

Avfallsavgiften skall, oberoende av ändrings-
sökande, betalas inom den tid som anges på
debetsedeln eller på den nya debetsedel som
utfärdats med anledning av en anmärkning.
Betalas inte avgiften inom utsatt tid, skall på
det förfallna beloppet erläggas en årlig *dröjs-
målsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3
mom. räntelagen* räknat från förfallodagen.

-----
*Denna lag träder i kraft den
199 .*

*På avgifter som har fördröjts när denna lag
träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde
vid ikraftträdandet.*

18.

L a g**om ändring av 13 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 13 § lagen den 17 december 1993 om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/93) som följer:

Gällande lydelse

13 §

Inställande av betalningen av räntestöd

Om låntagaren har använt räntestödslånet för något annat ändamål än ett som avses i denna lag eller har han, då han ansökte om godkännande av lånet som räntestödslån, lämnat väsentligt oriktiga uppgifter eller hemlighällit omständigheter som väsentligt inverkar på godkännandet av lånet, kan statskontoret inställa betalningen av räntestödet. Låntagaren kan då förpliktas att till staten återbetala det räntestöd som betalats för lånet. På räntestöd som skall återbetalas skall låntagaren dessutom betala en årlig ränta på fyra procent över Finlands Banks grundränta räknat från betalningsdagen för envar post av räntestödet, dock minst tio procent av det räntestöd som skall återbetalas. På det belopp och den ränta som skall återbetalas skall betalas en årlig dröjsmålsränta på 16 procent räknat från förfalldagen.

Föreslagen lydelse

13 §

Inställande av betalningen av räntestöd

Om låntagaren har använt räntestödslånet för något annat ändamål än ett som avses i denna lag eller har han, då han ansökte om godkännande av lånet som räntestödslån, lämnat väsentligt oriktiga uppgifter eller hemlighällit omständigheter som väsentligt inverkar på godkännandet av lånet, kan statskontoret inställa betalningen av räntestödet. Låntagaren kan då förpliktas att till staten återbetala det räntestöd som betalats för lånet. På räntestöd som skall återbetalas skall låntagaren dessutom betala en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från betalningsdagen för envar post av räntestödet. Om återbetalningen eller räntan inte erläggs inom utsatt tid, skall på det belopp som förfallit till betalning betalas en årlig dröjsmålsränta enligt ovan nämnda räntefot från förfalldagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på räntestöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

19.

Lag

om ändring av 9 a och 12 §§ lagen om räntestöd för hyresbostadslån

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 a § 3 mom. och 12 § 2 mom. lagen den 19 december 1980 om räntestöd för hyresbostadslån (867/80), sådana de lyder, 9 a § 3 mom. i lag av den 23 december 1992 (1483/92) och 12 § 2 mom. i lag av den 18 januari 1985 (62/85), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §

Statskontoret kan uppbära de gottgörelser det har betalt till kreditanstalten hos låntagaren samt hos låntagaren uppbära en årlig ränta om 16 procent på den gottgörelse som det har betalt. Anteckning härom skall göras i skuldebrevet.

Statskontoret kan uppbära de gottgörelser det har betalt till kreditanstalten hos låntagaren samt hos låntagaren uppbära en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* på den gottgörelse som det har betalt. Anteckning härom skall göras i skuldebrevet.

12 §

På den räntegottgörelse som förordnats bli återbetalad skall låntagaren, räknat från betalningsdagen för respektive rat av räntegottgörelsen, betala en årlig ränta som med fyra procent överskrider Finlands Banks grundränta, dock minst tio procent av det räntegottgörelsebelopp som skall återbetalas. På det belopp och på den ränta som skall återbäras skall betalas en årlig dröjsmålsränta om 16 procent, räknat från förfallodagen.

På den räntegottgörelse som förordnats bli återbetalad skall låntagaren, räknat från betalningsdagen för respektive rat av räntegottgörelsen, betala en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Om återbetalningen eller räntan inte erläggs inom utsatt tid, skall på det förfallna beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt ovan nämnda räntefot från förfallodagen.*

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på gottgörelser som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

20.

Lag**om ändring av 16 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 1 mom. lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/92) som följer:

Gällande lydelse

16 §

Dröjsmålsränta

Om den avgift som bestämts för servicen inte har betalats på förfallodagen, får i årlig dröjsmålsränta uppbäras högst 16 procent från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

16 §

Dröjsmålsränta

Om den avgift som bestämts för servicen inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta uppbäras från förfallodagen högst enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

21.

Lag**om ändring av 44 a § lagen om specialiserad sjukvård**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 44 a § 1 mom. lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/89), sådant det lyder i lag av den 9 oktober 1992 (908/92), som följer:

Gällande lydelse

44 a §

Om ersättning enligt detta kapitel inte har betalats på förfallodagen, får en årlig dröjsmålsränta om högst 16 procent uppbäras räknat från den.

Föreslagen lydelse

44 a §

Om ersättning enligt detta kapitel inte har betalats på förfallodagen, får en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen uppbäras räknat från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På ersättningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

22.

Lag**om ändring av 47 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 47 § 4 mom. lagen den 3 augusti 1992 om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

Pensionsskyddet för personalen vid en privat verksamhetsenhet

-----
 En pensionskostnadsandel enligt denna lag jämte en årlig ränta av 16 procent för den tid som betalningen har försenats får utsökas utan dom eller utslag enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

 En pensionskostnadsandel enligt denna lag jämte en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* för den tid som betalningen har försenats får utsökas utan dom eller utslag enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den
 199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

23.

L a g**om ändring av 16 § lagen om medborgarinstitut**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 4 mom. lagen den 3 augusti 1992 om medborgarinstitut (722/92) som följer:*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

16 §

Som kostnad för det pensionsskydd som avses i 3 mom. skall ett privat medborgarinstitut inom den månad som följer efter varje kvartal till statskontoret betala en pensionspremie som utgör 1/4 av lönesumman för dem som omfattas av pensionsskyddet. Läroanstalten skall varje år till statskontoret i enlighet med dess anvisningar för ordnandet av pensionsskyddet lämna uppgifter om sina anställda. Om pensionspremien inte betalas inom utsatt tid, uppbär statskontoret 16 procent i årlig dröjsmålsränta. Pensionspremierna och dröjsmålsräntorna får indrivnas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Som kostnad för det pensionsskydd som avses i 3 mom. skall ett privat medborgarinstitut inom den månad som följer efter varje kvartal till statskontoret betala en pensionspremie som utgör 1/4 av lönesumman för dem som omfattas av pensionsskyddet. Läroanstalten skall varje år till statskontoret i enlighet med dess anvisningar för ordnandet av pensionsskyddet lämna uppgifter om sina anställda. Om pensionspremien inte betalas inom utsatt tid, uppbär statskontoret *en* årlig dröjsmålsränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*. Pensionspremierna och dröjsmålsräntorna får indrivnas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 199 .

På pensionspremier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

24.

Lag

om ändring av 32 § lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 32 § 2 mom. lagen den 21 augusti 1992 om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §

Pensionskydd

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är skyldigt att för att bekosta anordnandet av det ovan nämnda pensionskyddet till statskontoret betala en pensionsavgift som är 25 procent av lönesumman för dem som omfattas av sagda pensionskydd. Pensionsavgiften skall betalas kvartalsvis, före utgången av månaden efter kvartalets slut. Läroanstalterna skall årligen för verkställigheten av pensionskyddet i enlighet med statskontorets anvisningar lämna statskontoret uppgifter om sina anställda som omfattas av det ovan nämnda pensionskyddet. Om pensionsavgiften inte betalas inom utsatt tid, uppbärs till statskontoret en årlig dröjsmålsränta på 16 procent. Pensionsavgifterna och dröjsmålsräntorna får indrivnas enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är skyldigt att för att bekosta anordnandet av det ovan nämnda pensionskyddet till statskontoret betala en pensionsavgift som är 25 procent av lönesumman för dem som omfattas av sagda pensionskydd. Pensionsavgiften skall betalas kvartalsvis, före utgången av månaden efter kvartalets slut. Läroanstalterna skall årligen för verkställigheten av pensionskyddet i enlighet med statskontorets anvisningar lämna statskontoret uppgifter om sina anställda som omfattas av det ovan nämnda pensionskyddet. Om pensionsavgiften inte betalas inom utsatt tid, uppbärs till statskontoret en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Pensionsavgifterna och dröjsmålsräntorna får indrivnas enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

På pensionsavgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

25.

Lag**om ändring av 27 § landsbygdsnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 27 § 6 mom. landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/90), sådant det lyder i lag av den 18 september 1993 (805/93), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Statens ansvar

En årlig ränta om 16 procent på gottgörelse som avses i den sista meningen i 7 mom. kan uppbäras hos låntagaren. Anteckning om detta skall göras i skuldebrevet.

En årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen kan uppbäras hos låntagare på gottgörelse som avses i den sista meningen i 7 mom. Anteckning om detta skall göras i skuldebrevet.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall uppbäras tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

26.

Lag**om ändring av 18 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 18 § 2 mom. lagen den 22 december 1989 om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89), sådant det lyder i lag av den 17 januari 1992 (22/92), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Avtalsfrånträde

Om avtalet gäller permanent nedläggning av lantbruksproduktionen på en åker, kan odlaren frångå ett avtal som har trätt i kraft enligt 9 § 3 mom. endast om jordbruksstyrelsen av billighetsskäl på ansökan beviljar tillstånd med begränsning av åkerröjning (1385/91). Tillstånd kan beviljas endast om det finns synnerligen vägande skäl. Det kan bestämmas att ett villkor för tillstånd skall vara att premier som har betalats med stöd av avtalet helt eller delvis skall återbetalas och att en årlig ränta om 16 procent skall erläggas på det belopp som skall återbetalas, räknat från den dag då premien utbetalades till återbetalningsdagen.

Om avtalet gäller permanent nedläggning av lantbruksproduktionen på en åker, kan odlaren frångå ett avtal som har trätt i kraft enligt 9 § 3 mom. endast om jord- och skogsbruksministeriet av billighetsskäl på ansökan beviljar tillstånd med stöd av 3 § 3 mom. lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning. Tillstånd kan beviljas endast om det finns synnerligen vägande skäl. Det kan bestämmas att ett villkor för tillstånd skall vara att premier som har betalats med stöd av avtalet helt eller delvis skall återbetalas och att en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen skall erläggas på det belopp som skall återbetalas, räknat från den dag då premien utbetalades till återbetalningsdagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

27.

Lag**om ändring av 21 § lagen om Statens spannmålsförråd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 21 § 1 mom. lagen den 15 december 1989 om Statens spannmålsförråd (1124/89) som följer:

Gällande lydelse

21 §

Återkrav av stöd

Har statsrådet eller jord- och skogsbruksministeriet ålagt Statens spannmålsförråd att bevilja prisnedsättning, understöd, ersättning eller något annat stöd och har sökanden fått stöd utan fog eller till ett högre belopp än vad som hade kunnat beviljas honom, kan Statens spannmålsförråd besluta om återkrav av det som har beviljats utan fog eller till för stort belopp. Om sökanden i samband med sin ansökan har gett oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt eller förtigit omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet, eller om stödet har använts för något annat ändamål än det som det har beviljats för, skall på det belopp som återkrävs påföras en årlig ränta om 16 procent, räknat från den dag då stödet utbetalades. Har sökanden uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat en oriktig uppgift eller förtigit omständigheter, kan Statens spannmålsförråd avbryta utbetalningen av stödet för viss tid eller tills vidare.

Föreslagen lydelse

21 §

Återkrav av stöd

Har statsrådet eller jord- och skogsbruksministeriet ålagt Statens spannmålsförråd att bevilja prisnedsättning, understöd, ersättning eller något annat stöd och har sökanden fått stöd utan fog eller till ett högre belopp än vad som hade kunnat beviljas honom, kan Statens spannmålsförråd besluta om återkrav av det som har beviljats utan fog eller till för stort belopp. Om sökanden i samband med sin ansökan har gett oriktiga uppgifter på någon väsentlig punkt eller förtigit omständigheter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på beviljandet eller utbetalningen av stödet, eller om stödet har använts för något annat ändamål än det som det har beviljats för, skall på det belopp som återkrävs påföras en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, räknat från den dag då stödet utbetalades. Har sökanden uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat en oriktig uppgift eller förtigit omständigheter, kan Statens spannmålsförråd avbryta utbetalningen av stödet för viss tid eller tills vidare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

28.

Lag

om ändring av 9 § lagen om skyddsupplag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 1 mom. lagen den 17 december 1982 om skyddsupplag (970/82) som följer:

Gällande lydelse

9 §

Den som använder sitt upplag i strid med denna lag eller skyddsupplagringsavtalet är skyldig att till staten återbetala upplagringsunderstödet. På understöd som återbetalas skall erläggas en årlig ränta om 16 procent, räknat från den dag understödet lyfts.

Föreslagen lydelse

9 §

Den som använder sitt upplag i strid med denna lag eller skyddsupplagringsavtalet är skyldig att till staten återbetala upplagringsunderstödet. På understöd som återbetalas skall erläggas en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*, räknat från den dag understödet lyfts.

Denna lag träder i kraft den

199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på understöd som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

29.

Lag

om ändring av 8 § lagen om kommunala konjunkturdepositioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § lagen den 31 maj 1985 om kommunala konjunkturdepositioner (434/85) som följer:

Gällande lydelse

8 §

Har kommun inte använt konjunkturdeposition i enlighet med denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser, är kommunen skyldig att till staten återbetala det belopp som kommunen har fått i tilläggsränta på de deponerade medlen samt 16 procent i dröjsmålsränta, räknat från den dag då depositionen lyftes.

Föreslagen lydelse

8 §

Har *en* kommun inte använt *en* konjunkturdeposition i enlighet med denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser, är kommunen skyldig att till staten återbetala det belopp som kommunen har fått i tilläggsränta på de deponerade medlen samt *en årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen på det belopp som skall återbetalas*, räknat från den dag då depositionen lyftes.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

30.

Lag

om ändring av 10 § lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 10 § 2 mom. lagen den 15 juli 1994 om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning (658/94) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Påföljder av oredligt förfarande

Om kommunen har förfarit så som avses i 1 mom., kan inrikesministeriet dessutom bestämma att kommunen omedelbart till staten skall återbetala sina räntestöd och kapitalet av det konsolideringslån som lyfts, samt därtill på beloppet av det räntestöd och konsolideringslån som återbetalas från och med den dag då de lyfts betala en årlig ränta som med fyra procentenheter överstiger Finlands Banks gällande grundränta vid tidpunkten i fråga.

Om kommunen har förfarit så som avses i 1 mom., kan inrikesministeriet dessutom bestämma att kommunen omedelbart till staten skall återbetala sina räntestöd och kapitalet av det konsolideringslån som lyfts, samt därtill på beloppet av det räntestöd och konsolideringslån som återbetalas från och med den dag då de lyfts betala en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.*

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

31.

Lag**om ändring av 8 § lagen om statens långivning och statsborgen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § lagen den 20 maj 1988 om statens långivning och statsborgen (449/88) som följer:

Gällande lydelse

8 §

Dröjsmålsränta

Vid dröjsmål med betalningen av ett lån skall låntagaren på det försenade beloppet betala dröjsmålsränta enligt 16 procent per år räknat från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

8 §

Dröjsmålsränta

Vid dröjsmål med betalningen av ett lån skall låntagaren på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, räknat från förfallodagen.

_____

Denna lag träder i kraft den
199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

_____

32.

Lag**om ändring av 39 b § folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 39 b § 2 mom. folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56), sådant det lyder i lag av den 8 augusti 1986 (594/86), som följer:

Gällande lydelse

39 b §

Förmånshöjningen är 16 procent per år, och den skall beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja då tre kalendermånader förflutit från utgången av den månad då den försäkrade till pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller framställt annat motsvarande anspråk samt en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom. Härvid beaktas även pensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning. Om pension eller ersättning som avses i 26 § inte ännu har avgjorts slutligt, anses dröjsmåls-

Föreslagen lydelse

Förmånshöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, och den skall beräknas på varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja då tre kalendermånader förflutit från utgången av den månad då den försäkrade till pensionsanstalten lämnat in sin ansökan eller framställt annat motsvarande anspråk samt en sådan utredning om förmånens grund och belopp som skäligen kan krävas av honom. Härvid beaktas även pensionsanstaltens möjligheter att skaffa utredning. Om pension eller ersättning som avses i 26 §

Gällande lydelse

tiden börja först då en månad förflutit från utgången av den månad då meddelande om nämnda pension eller ersättning kommit till pensionsanstalten. På förmånsrat som med stöd av ett och samma beslut skall utges senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

inte ännu har avgjorts slutligt, anses dröjsmålstiden börja först då en månad förflutit från utgången av den månad då meddelande om nämnda pension eller ersättning kommit till pensionsanstalten. På förmånsrat som med stöd av ett och samma beslut skall utges senare beräknas förhöjningen från förfallodagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionsanstalten innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förmånsförhöjning tillämpas dock på en sådan förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

33.

Lag**om ändring av 11 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 11 § 3 mom. lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78), sådant det lyder i lag av den 8 augusti 1986 (597/86), som följer:

Gällande lydelse

Fördröjs en kommuns andel, skall kommunen betala en årlig dröjsmålsränta om 16 procent.

Föreslagen lydelse

11 §

Fördröjs en kommuns andel, skall kommunen betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På betalningar som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

34.

L a g**om ändring av 19 och 19 d §§ lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 § 1 mom. och 19 d § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådana de lyder, 19 § 1 mom. i lag av den 31 december 1985 (1120/85) och 19 d § 1 mom. i lag av den 21 december 1984 (938/84), som följer:

Gällande lydelse

19 §

Av pensionsanstalt eller pensionsmyndigheten med stöd av denna lag fastställd avgift jämte en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad dröjsmålsränta enligt 16 procent per år får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen är 16 procent för år. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till socialförsäkringskommission eller arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om sådan prestation som avses i 19 c §.

Föreslagen lydelse

19 §

En avgift som med stöd av denna lag fastställts av en pensionsanstalt eller pensionsmyndigheten jämte en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen *per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.* Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till *en* socialförsäkringskommission eller *en* arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om *en* sådan prestation som avses i 19 c §.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 19 d § 1 mom. tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionsanstalten innan denna lag trätt i kraft. Stadgandena om förmånsförhöjning tillämpas dock på en sådan förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

35.

Lag**om ändring av 10 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 § 4 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1121/85) som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

Har arbetsgivare försummat att erlægga försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skälig tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. Av arbetspensionskassa påfordr försäkringspremie jämte en på premien för tiden för betalningsdröjsmål beräknad dröjsmålsränta enligt 16 procent per år får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Har *arbetsgivaren* försummat att erlægga *en* försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skälig tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. *En försäkringspremie som påförts av arbetspensionskassan* jämte en på premien för tiden för betalningsdröjsmål beräknad *årlig* dröjsmålsränta enligt *den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den
199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

36.

Lag

om ändring av 14 § lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 14 § 1 mom. lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66), sådant det lyder i lag av den 9 augusti 1985 (696/85), som följer:

Gällande lydelse

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av pensionen är 16 procent per år. Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till socialförsäkringskommission eller arbetslöshetskassa.

Föreslagen lydelse

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av pensionen *per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*. Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till *en* försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till *en* socialförsäkringskommission eller *en* arbetslöshetskassa.

 Denna lag träder i kraft den
 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid statskontoret innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av pensionen tillämpas dock på en sådan pensionsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

37.

Lag**om ändring av 8 och 63 a §§ lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § 1 mom. och 63 a § 1 mom. lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56), sådana de lyder, 8 § 1 mom. i lag av den 28 december 1990 (1346/90) och 63 a § 1 mom. i lag av den 21 december 1984 (939/84), som följer:

Gällande lydelse

8 §

På premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsränta om 16 procent.

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen är 16 procent för år. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till socialförsäkringskommission eller arbetslöshetskassa.

Föreslagen lydelse

8 §

På en premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till en socialförsäkringskommission eller en arbetslöshetskassa.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

Lagens 63 § 1 mom. tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid pensionskassan innan denna lag trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av pensionen eller en annan förmån tillämpas dock på en förmånsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

38.

Lag**om ändring av 12 § lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 3 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1124/85), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Har företagare försummat att erlægga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en dröjsmålsränta enligt 16 procent per år.

Har *företagaren* försummat att erlægga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en *årlig* dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

39.

Lag**om ändring av 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 12 § 2 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1123/85), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Har lantbruksföretagare försummat att erlægga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en dröjsmålsränta enligt 16 procent per år.

Har *lantbruksföretagaren* försummat att erlægga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en *årlig* dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

40.

Lag**om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § 1 mom. lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85), sådant det lyder i lag av den 31 december 1985 (1125/85), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 §

Har arbetsgivare försummat att erlagga försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skälig tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. Av pensionskassa påförd försäkringspremie jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad dröjsmålsränta enligt 16 procent per år får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (367/61).

Har *arbetsgivaren* försummat att erlagga *en* försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skälig tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. *En försäkringspremie som påförts av pensionskassan* jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad *årlig* dröjsmålsränta enligt *den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den
199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

41.

Lag**om ändring av 91 § lagen om försäkringskassor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 91 § 1 mom. lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/92) som följer:

Gällande lydelse

91 §

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av pension eller dagpenning skall försäkringskassan betala den försenade ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen utgör per år 16 procent, och skall räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den försäkrade till kassan har lämnat in ansökan samt de handlingar och upplysningar som nämns i 88 §. Förhöjningen av ett förmånsbelopp som på basis av samma beslut skall betalas senare skall dock räknas från förfallodagen.

Föreslagen lydelse

91 §

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av pension eller dagpenning skall försäkringskassan betala den försenade ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen, och skall räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den försäkrade till kassan har lämnat in ansökan samt de handlingar och upplysningar som nämns i 88 §. Förhöjningen av ett förmånsbelopp som på basis av samma beslut skall betalas senare skall dock räknas från förfalldagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid försäkringskassan innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på ett sådant förmånsbelopp som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

42.

Lag**om ändring av 60 a § lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 60 a § 1 mom. lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48), sådant det lyder i lag av den 21 december 1984 (940/84), som följer:

Gällande lydelse

60 a §

Fördröjs utbetalningen av skadestånd som avses i denna lag, skall försäkringsanstalten betala det fördröjda skadeståndet förhöjt för dröjsmålstiden. Förhöjningen är 16 procent för år. Skyldighet att betala skadeståndet förhöjt gäller likväl inte prestationer, grundade på samordning eller regressrätt, mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

60 a §

Fördröjs utbetalningen av skadestånd som avses i denna lag, skall försäkringsanstalten betala det fördröjda skadeståndet förhöjt för dröjsmålstiden. Förhöjningen *per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*. Skyldighet att betala skadeståndet förhöjt gäller likväl inte prestationer, grundade på samordning eller regressrätt, mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som anhängiggjorts vid en försäkringsanstalt innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av skadeståndet tillämpas dock på en skadeståndsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

43.

Lag**om ändring av 6 c § lagen om skada, ådragen i militärtjänst**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 c § lagen den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/48), sådant detta lagrum lyder i lag av den 5 juni 1992 (494/92), som följer:

Gällande lydelse

6 c §

Har för ersättning som nämns i 6 b § lämnats oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållits uppgifter och har detta inverkat på beviljandet av ersättning, kan olycksfallsverket återkräva ersättningen eller den överbetalda delen av den ökad med 50 procent och med en årlig ränta på 16 procent från den 1 februari året efter det då förskottet betalades.

Föreslagen lydelse

6 c §

Har för ersättning som nämns i 6 b § lämnats oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållits uppgifter och har detta inverkat på beviljandet av ersättning, kan olycksfallsverket återkräva ersättningen eller den överbetalda delen av den ökad med 50 procent och med en årlig ränta *enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen* från den 1 februari året efter det då förskottet betalades.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återkrävas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

44.

Lag**om ändring av 33 § lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 33 § 4 mom. lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84), sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (574/93), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

33 §

Skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie

På en arbetslöshetsförsäkringspremie som inte betalats inom utsatt tid uppbärs en årlig dröjsmålsränta om 16 procent för den tid betalningen försenats. Arbetslöshetsförsäkringspremierna och dröjsmålsräntan kan utsökas utan dom eller utslag.

På en arbetslöshetsförsäkringspremie som inte betalats inom utsatt tid uppbärs en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen för den tid betalningen försenats. Arbetslöshetsförsäkringspremierna och dröjsmålsräntan kan utsökas utan dom eller utslag.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På premier som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

45.

Lag**om ändring av 12 a § trafikförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 12 a § 1 mom. trafikförsäkringslagen av den 26 juni 1959 (279/59), sådant det lyder i lag av den 21 december 1984 (941/84), som följer:

*Gällande lag**Förslagen lydelse*

12 a §

Fördröjs utbetalningen av sådan ersättning eller sådant skadestånd för personskada som avses i denna lag, skall försäkringsbolaget betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen är 16 procent för år. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd gäller likväl inte prestationer, grundade på samordning eller regressrätt, mellan försäk-

12 a §

Fördröjs utbetalningen av sådan ersättning eller sådant skadestånd för personskada som avses i denna lag, skall försäkringsbolaget betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd gäller likväl inte prestationer, grundade på

Gällande lydelse

rings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

samordning eller regressrätt, mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid ett försäkringsbolag innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på en sådan ersättningsrat som skall betalas för personskada och som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

46.

Lag**om ändring av 9 § lagen om statens familjepensioner**

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 § 1 mom. lagen den 31 december 1968 om statens familjepensioner (774/68), sådant det lyder i lag av den 9 augusti 1985 (697/85), som följer:

Gällande lydelse

9 §

Fördröjs utbetalningen av familjepension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av familjepensionen är 16 procent per år. Skyldighet att betala familjepensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

9 §

Fördröjs utbetalningen av familjepension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen av familjepensionen *per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*. Skyldighet att betala familjepensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till *en* försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid statskontoret innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av familjepensionen tillämpas dock på en sådan familjepensionsrat som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

47.

Lag**om ändring av 10 a § patientskadelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 a § 1 mom. patientskadelagen av den 25 juli 1986 (585/86), sådant det lyder i lag av den 19 november 1993 (973/93), som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Ersättningsförhöjning

Fördröjs utbetalningen av ersättning som avses i denna lag, skall patientförsäkringsföreningen betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen är 16 procent per år. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd gäller dock inte prestationer som grundar sig på samordning eller regressrätt mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

10 a §

Ersättningsförhöjning

Fördröjs utbetalningen av ersättning som avses i denna lag, skall patientförsäkringsföreningen betala den fördröjda ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen *per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen*. Skyldigheten att betala ersättningen förhöjd gäller dock inte prestationer som grundar sig på samordning eller regressrätt mellan försäkrings- eller pensionsanstalter som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på ett ärende som har anhängiggjorts vid patientförsäkringsföreningen och i vilket ersättningsyrkande har framställts innan lagen trätt i kraft. Stadgandena om förhöjning av ersättningen tillämpas dock på sådana ersättningsposter som förfaller till betalning den dag då denna lag träder i kraft eller senare.

48.

Lag**om ändring av 3 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 1 mom. lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44), sådant det lyder i lag av den 16 december 1977 (950/77), som följer:

Gällande lydelse

3 §

På debiterad och obetald avgift, som förfallit till betalning och icke erlagts under förfallomånaden, uppbäres i dröjsmålsränta en procent för varje påbörjad månad som följer på förfallomånaden.

Föreslagen lydelse

3 §

På *en* debiterad och obetald avgift, som förfallit till betalning och *inte* erlagts under förfallomånaden, *uppbärs från början av den månad som följer på förfallomånaden en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.*

Denna lag träder i kraft den 199 .

På avgifter som är försenade när denna lag träder i kraft tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.

49.

Lag**om ändring av 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 44 § 3 mom. lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) som följer:

Gällande lydelse

44 §

Återbetalning av statsandelar för anläggningsprojekt

Föreslagen lydelse

Om återbetalningsskyldigheten och avdrag för ersättningar beslutar undervisningsministeriet. Den som får statsandel skall inom sex månader underrätta undervisningsministeriet om sådana förändringar som avses i 1 och 2 mom. Om det senare framgår att något meddelande inte gjorts inom utsatt tid, skall en mot statsandelen svarande del av egendomens gång-

Om återbetalningsskyldigheten och avdrag för ersättningar beslutar undervisningsministeriet. Den som får statsandel skall inom sex månader underrätta undervisningsministeriet om sådana förändringar som avses i 1 och 2 mom. Om det senare framgår att något meddelande inte gjorts inom utsatt tid, skall en mot statsandelen svarande del av egendomens gång-

Gällande lydelse

se värde betalas till staten med en årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta, om inte undervisningsministeriet av särskilda skäl beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

se värde betalas till staten med en årlig ränta som *bestäms i enlighet med 4 § 3 mom. räntelagen*, om inte undervisningsministeriet av särskilda skäl beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På räntan för tiden innan denna lag trädde i kraft på belopp som skall återbetalas tillämpas de stadganden som gällde vid ikraftträdandet.
